

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

นางสาวกมลพรรณ อินดู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

Guidelines for the Development of World-Class Standard Schools
under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi

Miss Kamonphan Indoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Leadership and
Innovation in Educational Administration
Graduate School of Education Siam University
Academic Year 2025
Copyright by Siam University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลบุรี

นามผู้วิจัย

นางสาวกมลพรรณ อินฺดู

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์

ที่ปรึกษาหลัก

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรม
การบริหารการศึกษา

๕๗ ————— คนบตีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมาธิการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรือดรีหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง)

หนึ่ง ๑๗/๐๖๗ กรรมการ
 (ดร. นลินี สุตเสวต)

(ดร.ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์) กรรมการ/ที่ปรึกษาหลัก

วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

โดย : นางสาวกมลพรรณ อินดู

ชื่อปริญญาบัตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : ภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร. ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์)

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน 3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้วจำนวน 5 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายหมวด พบว่าหมวด 2 กลยุทธ์ มีระดับสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหามากที่สุด และหมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีระดับสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันมากที่สุด

2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 5 บุคลากร และหมวด 6 การปฏิบัติการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน OBECQA สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน OBECQA สำหรับผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตาม

ขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า ทุกหมวดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหมวด 1 การนำองค์กร ไม่แตกต่างกัน

3) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ควรมีการสื่อสารที่ถูกต้อง มีความรวดเร็ว และเหมาะสมกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและให้ความยุติธรรมกับบุคลากร ควรมีการรวบรวมและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง พร้อมยกระดับคุณภาพการศึกษาและยกระดับภาพลักษณ์ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีภายในโรงเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน รวมทั้งออกแบบกระบวนการทำงานที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เข้ามาช่วยในการบริหารงาน และพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีทักษะความรู้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีควรให้ความรู้ความเข้าใจ สนับสนุนให้โรงเรียนมีการทบทวน และปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีความชัดเจนและกระชับ ลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการบริหาร และคอยติดตามให้คำปรึกษาแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

คำสำคัญ โรงเรียนมาตรฐานสากล แนวทางพัฒนาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

Title : Guidelines for the Development of World-Class Standard Schools under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi

By : Miss Kamonphan Indoo

Degree : Master of Education

Major : Leadership and Educational Administration Innovation

Advisor :

(Likitkul Kulrattanak, Ph.D.)

This study is descriptive research with the following objectives: 1. to study the conditions and problems in the operation of world-class standard schools under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi; 2. to compare the operational results of world-class standard schools according to school status and school size; and 3. to study guidelines for developing world-class standard schools under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi. The researcher collected quantitative data regarding the conditions and problems of world-class standard schools from 313 participants using a rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.92. The data were analyzed using mean and percentage statistics. For qualitative research, the researcher studied development guidelines for world-class standard schools using structured interviews with 5 school administrators whose schools had already passed the Office of Basic Education Commission Quality Award (OBECQA) assessment.

The research findings were as follows:

1) The level of conditions and problems in the operation of world-class standard schools under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi, was generally high. When considering individual categories, Category 2 (Strategy) showed current conditions exceeding problems by the largest margin, while Category 4 (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) showed problems exceeding current conditions by the largest margin.

2) The comparison of operational results of world-class standard schools under the Kanchanaburi Secondary Educational Service Area Office, classified by school status, revealed no overall differences. However, when considering each category, it was found that Category 2 (Strategy), Category 5 (Workforce) and Category 6

(Operations) were significantly different at the .01 level. Specifically, the operations of world-class standard schools, as perceived by school administrators and teachers, in schools that passed the OBECQA assessment were higher than those in schools that did not pass the OBECQA assessment. For the comparison of operational results of world-class standard schools under the Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi, classified by school size, the overall operations were found to be significantly different at the .01 level. When considering each category, all categories were significantly different at the .01 level, except for Category 1 (Leadership), which showed no significant difference.

3) Guidelines for developing world-class standard schools included: establishing accurate, rapid, and appropriate communication with school personnel, students, and stakeholders; prioritizing motivation and fairness for personnel; continuously collecting and improving information; enhancing educational quality and school image by creating good environments and atmosphere within schools; building good relationships with the community; designing work processes that incorporate information technology (ICT) in administration; developing and promoting teachers and personnel to become knowledgeable learning individuals. The Secondary Educational Service Area Office, Kanchanaburi, should provide understanding, support structural review and improvement, and offer guidance to help world-class standard schools prepare for the OBECQA assessment.

Keywords: World-Class Standard Schools, Development Guidelines, Educational Service Area Office

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลเรอตรีหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และขอขอบพระคุณ ดร.ลิขิตกุล กุศลตันรัศย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และผลักดันให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ดร. นลินี สุตเสวต อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสยาม ที่ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการทำวิจัยรวมทั้งติดตามความก้าวหน้าในการทำวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ทำให้งานวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความเสียสละเวลาของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงนักวิชาการทุกท่านที่ให้แนวคิด ทฤษฎี หลักการและความรู้ต่าง ๆ ผลงาน หนังสือ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในวิทยานิพนธ์นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีเป็นอย่างดี ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงาน และอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆให้งานวิจัยมีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำที่มีประโยชน์และคอยให้กำลังใจ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุก ๆ ท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ในโอกาสนี้ด้วย

กมลพรรณ อินดู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา.....	8
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	8
กระบวนการการบริหารสถานศึกษา.....	9
ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	17
ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล	17
ความหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	19
หลักการและเหตุผลโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	20
การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	22
ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	23
เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยในประเทศ.....	49
งานวิจัยต่างประเทศ.....	61

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	71
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ตอนที่ 1 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน.....	72
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี	90
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	131
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	133
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	134
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	160
ภาคผนวก ค ผลตรวจคุณภาพเครื่องมือ.....	165
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	171
ภาคผนวก จ ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	173

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานะโรงเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA และโรงเรียนที่ยังไม่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA.....	65
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน.....	73
ตารางที่ 4.2 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ทั้ง 6 หมวด โดยภาพรวม และรายหมวด.....	74
ตารางที่ 4.3 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 1 การนำองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	75
ตารางที่ 4.4 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 2 กลยุทธ์ โดยภาพรวม และรายข้อ.....	78
ตารางที่ 4.5 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมและรายข้อ.....	80
ตารางที่ 4.6 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	81
ตารางที่ 4.7 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 5 บุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	83

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.8	ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 6 การปฏิบัติการ โดยภาพรวม และรายชื่อ.....	85
ตารางที่ 4.9	ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) จำแนกตามสถานะโรงเรียน.....	87
ตารางที่ 4.10	ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ.(OBECQA) จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 ความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	24
ภาพที่ 3 Criteria for Performance Excellence Framework : OBECQA.....	31
ภาพที่ 4 ลำดับพัฒนาการสู่รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน OBECQA.....	44

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันกระแสของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม รวมทั้งระบบการศึกษาที่มีอิทธิพลและผลกระทบต่อ การพัฒนาสังคมโลก ระบบการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่นำไปสู่ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การรู้เท่าทันและเตรียมความพร้อมด้านการศึกษายช่วยเสริมสร้างทักษะ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการตัดสินใจที่ทันต่อสถานการณ์โลกยุคใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องการปรับตัว และดำรงชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เริ่มจากการวางรากฐาน การศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจหลักที่จะพัฒนาทุกศาสตร์และทุกสาขาอาชีพในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการที่ ประเทศจะพัฒนาต่อไปได้จะต้องพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษาที่ดี รวมถึงการพัฒนาคุณภาพคนให้มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และความต้องการของตลาดแรงงานและความ ต้องการของสังคมโลกที่มีความซับซ้อนหลากหลายมากขึ้นสามารถรับมือและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต (UNESCO, 2015; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยการใช้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักในการสร้างความสามารถทางการแข่งขันของ ประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ประชาชน ทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค และสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างเต็มที่ตลอด ชีวิต ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการก้าวสู่สังคมฐานความรู้ (knowledge-based society) และการ เตรียมความพร้อมสู่ความเป็นพลโลก (global citizen) โดยมีการกำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษา หลายระยะ เพื่อส่งเสริมระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้นตาม มาตรฐานสากล แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าประเทศไทยจะได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษามาแล้วหลายครั้ง แต่ยังคงเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างและเชิงระบบในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานยุคใหม่ ความเหลื่อมล้ำระหว่าง เขตเมืองและชนบท การขาดทักษะการคิดขั้นสูง การเรียนรู้เชิงลึก และการใช้เทคโนโลยีอย่าง สร้างสรรค์ ทั้งนี้ ข้อมูลจากรายงานผลการประเมิน PISA และผลการจัดอันดับความสามารถด้านการ แข่งขันทางการศึกษาของ World Economic Forum ยังสะท้อนว่าเยาวชนไทยมีช่องว่างด้านการคิด วิเคราะห์ การใช้เหตุผลเชิงตรรกะ และทักษะการแก้ปัญหาที่จำเป็นต่อการอยู่รอดในสังคมโลก (World Economic Forum, 2023; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการ

พัฒนาระบบการศึกษาไทยยังต้องเร่งแก้ไขทั้งในเชิงโครงสร้าง หลักสูตร บุคลากร ตลอดจนรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้มีความเป็นสากลมากขึ้น ได้จัดให้มีโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน การพัฒนาเพื่อยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถทัดเทียมกับผู้เรียนนานาชาติ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก 2) จัดการเรียนรู้การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และ 3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ที่ประยุกต์มาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award - TQA) โดยมีกรอบแนวคิดเชื่อมโยงกับเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นแนวทางบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องและการสร้างคุณค่าให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจากข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ผ่านมา พบว่านักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลมีพัฒนาการทางวิชาการและด้านการใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่าค่าเฉลี่ยในระดับชาติ อีกทั้งโรงเรียนยังสามารถยกระดับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับเกณฑ์ OBECQA ได้มากขึ้น โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-centered approach) อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังประสบอุปสรรคบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพ ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ทรัพยากรสนับสนุน และการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทำให้ยังมีโรงเรียนหลายแห่งไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานสากลได้อย่างทั่วถึง (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561)

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนที่ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวม และบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมศาสนาและการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และนานาชาติ รวมทั้งเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561) ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนที่จะยกระดับ

คุณภาพสู่มาตรฐานสากล ย่อมมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกื้อหนุนให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จในการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล นอกจากนี้ อดัส ชาดัดคาน (2565) พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และการปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับการทำงาน กำหนดสมรรถนะหลัก ระบบงาน ออกแบบการจัดการ ปรับปรุงกระบวนการ และการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2022) ที่เน้นว่าการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนทั้งในมิติของโครงสร้าง วัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาอย่างแท้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดที่เข้าร่วมโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งหมด 28 โรงเรียน ได้เข้าร่วมการประเมินเพื่อรับรางวัลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA : Office of Basic Education Commission Quality Award) ซึ่งมีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับ ScQA จำนวน 14 โรงเรียน และที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็น 17% ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งถือว่ามีย่านน้อยมากเมื่อเทียบกับโรงเรียนทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนกลุ่มนี้อาจจะประสบปัญหาในการดำเนินงานหรือยังขาดหาแนวทางในการบริหารที่จะพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากลเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสม

จากความสำคัญของการศึกษาและปัญหาที่พบในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และนำข้อค้นพบจากการวิจัยมากำหนดเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นำไปสู่การยกระดับโรงเรียนสู่โรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากลของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และนำไปสู่การขยายผลของการบริหารจัดการศึกษาอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีอยู่ในระดับใด
2. การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1.1 ประชากร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ทั้ง 28 โรงเรียน รวม 1,691 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้ว จำนวน 5 โรงเรียน และ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนที่ยังไม่ประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 23 โรงเรียน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบสัดส่วนกับ ตาราง Krejcie and Morgan (1970) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 313 คน ทั้งนี้ ได้นำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น และนำมาเทียบบัญญัติไตรยางค์กระจายจำนวนผู้ให้ข้อมูลตาม จำนวนโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ

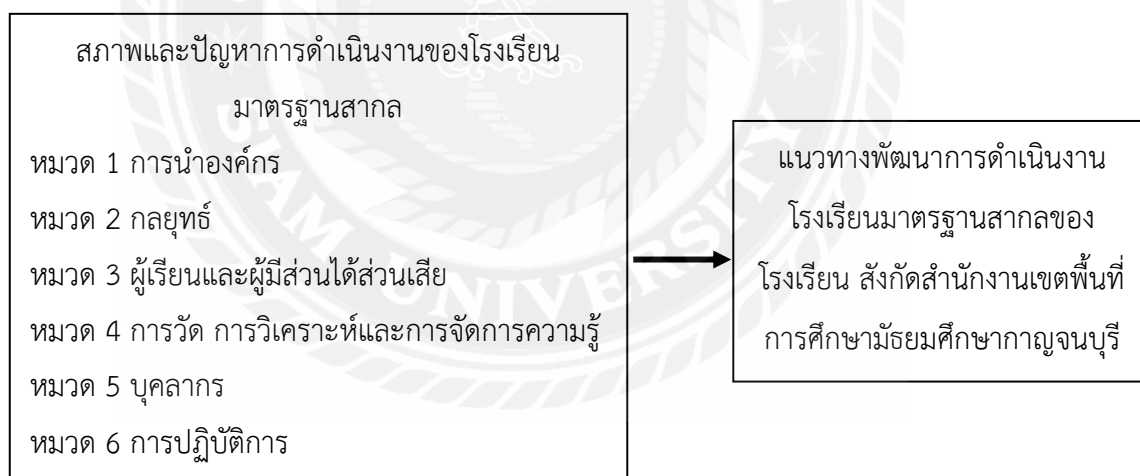
ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA 5 โรงเรียน จำนวน 5 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 28 โรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย 6 หมวด คือ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร และ 6) การปฏิบัติการ

ขอบเขตด้านระยะเวลา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ตุลาคม 2567 – มีนาคม 2568)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 28 โรงเรียน

2. โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เกณฑ์หมวดกระบวนการ ทั้ง 6 หมวด โดยไม่ครอบคลุมหมวดผลลัพธ์ ประกอบด้วย

2.1 การนำองค์กร หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในการขึ้นนำการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดในวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์ การคาดหวังในผลการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะให้ความสำคัญกับวิธีการสื่อสารของผู้บริหารกับบุคลากรในองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรม การดำเนินการที่มีจริยธรรมและผลการดำเนินการที่ดี รวมถึงระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสนับสนุนชุมชน

2.2 กลยุทธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ

2.3 ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก การรวบรวม การวิเคราะห์ และการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงาน และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การทบทวนและปรับปรุงผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

2.5 บุคลากร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการบุคลากร การสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้ครูและบุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ร่วมสร้างสรรค์ และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2.6 การปฏิบัติการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลัก และ ระบบงาน การออกแบบการจัดการ การปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้ สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบความสำเร็จ

3. แนวทางการพัฒนา หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานอย่างมีระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การนำองค์กร กลยุทธ์ ผู้เรียนและผู้มี

ส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ บุคลากร และการปฏิบัติการ โดยมีเป้าหมายเพื่อบรรลุความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

4. การดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง การพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกันทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ การจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถนำไปปรับใช้เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

2. ได้แนวทางการบริหารโรงเรียนสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีแนวทางและมีทิศทางในดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.2 ความหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.3 หลักการและเหตุผลโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.3 การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.4 ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2.5 เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงาน ด้วยบุคคลและทรัพยากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนและสังคมมีความเจริญงอกงาม โดยการถ่ายทอดความรู้การฝึก การอบรม การสืบสวนทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สัมมา รณิธย์ (2560, หน้า 95) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ โดยมีการวางแผน การจัดการองค์กร การอำนวยการ และการควบคุมเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จิตติมา อัครธิตีพงศ์ (2561, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

กิงกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารอย่างมีระบบระเบียบตาม กระบวนการใน ด้านงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านทั่วไป ในสถานศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินการตามกฎระเบียบที่วางไว้ พึงยึดถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่เกิดจากความร่วมมือของผู้บริหารและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป รวมทั้งจัดการด้านทรัพยากร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนและสังคมมีความเจริญงอกงาม

1.2 กระบวนการบริหารสถานศึกษา

กระบวนการบริหารเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารทุกองค์การ ที่จะต้องเลือกนำมาใช้ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธี ในปัจจุบันตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จขององค์การ กระบวนการบริหารเป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียนตลอดเวลาและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง แนวคิดของนักบริหารที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหาร มีดังนี้

1) แนวคิดกระบวนการบริหารของกูลิค และเออร์วิค (Gulick, Luther and Lindon Urwick 1973 :13 อ้างถึงในเสรี ภักดี, 2564, หน้า 15-16) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารว่าประกอบด้วย กระบวนการบริหาร 7 ประการด้วยกัน โดยเรียงด้วยย่อตัวต้นของคำว่า POSDCoRB ดังนี้

- Planning หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

- Organizing หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหารโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมด้วยกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กัน ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป

- Staffing หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ตั้งแต่การแสวงหาการบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญกำลังใจ การเลื่อนขั้นลดชั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการธำรงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

- Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณารายงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

- Co ordinating หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้เพื่อให้งานเดินและเกิดประสิทธิภาพไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

- Reporting หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหว ความเป็นไปเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอการเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัยการประเมินผล และมีการตรวจสอบเป็นระยะ 1 เพื่อการปรับปรุงได้ทันทีหรือการพัฒนาในอนาคต

- Budgeting หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุมสรุปได้ว่ากระบวนการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารองค์กรซึ่งโดยประกอบด้วยกระบวนการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดรูปโครงสร้างการบริหาร การบริหารงานบุคคล การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงานระหว่างหน่วยงานหรือภายในองค์กร การเสนอรายงานต่อผู้บริหาร และการจัดทำงบประมาณการเงิน

เจสส์ (Jesse. 1999 : 140 อ้างถึงใน อรุณี ทองนพคุณ, 2558, หน้า 16) ได้สรุปว่าการบริหารการศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารที่จะต้องนำมาใช้ในการบริหารการดำเนินงาน หรือกิจกรรมในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการหรือขั้นตอนที่มีความถูกต้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาหรือบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งจะประกอบไปด้วยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษา ปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการบริหารการศึกษา ตลอดจนเทคนิคและวิธีการเฉพาะในการบริหารภาระงานในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีการวางแผนการจัดองค์กร การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุมงาน การตัดสินใจ การจัดวางบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน หรือมอบหมายภาระงานให้เหมาะสมกับศักยภาพ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุง รวมทั้งการกระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจแก่ผู้บุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกคนให้สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหาร ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอน มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ การวางแผน การจัดการ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมงาน เพื่อให้การดำเนินการตามภารกิจของสถานศึกษาประสบความสำเร็จบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาที่ดีจะทำให้การพัฒนาบุคคลให้มีศักยภาพตามต้องการได้ การบริหารการศึกษาไทย แต่เดิมใช้รูปแบบการรวมอำนาจการบริหาร และการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางและมีอำนาจการบริหาร การตัดสินใจเพียงบางส่วนไปให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคและสถานศึกษา แต่แนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้มีข้อกำหนดให้กระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจไปให้หน่วยงานระดับปฏิบัติงาน อันได้แก่ โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาให้มากที่สุด โดยการบริหารส่วนกลางจะทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดสรรงบประมาณการกำหนดและประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นประการสำคัญ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณและการเงิน การบริหารบุคคล การบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดดังนี้ (ปภิตตา ปานเกษม, 2565: 9-13)

1. การบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของการบริหารสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านการบริหารวิชาการการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาท ภาระ หน้าที่และงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นการบริหารวิชาการถือเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

2. การบริหารงบประมาณและการเงิน

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดทำแผนการใช้ทรัพยากรการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของเงินซึ่งแสดงออกในรูปตัวเลข ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณของรัฐบาลหรือธุรกิจเอกชนก็ตามเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การบริหารงบประมาณมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย และในทำนองเดียวกันการบริหารงบประมาณจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ด้วยการที่มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตาม

3. การบริหารงานบุคคล

บริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการในการบริหารกำลังคนขององค์กรผ่านทาง การวางแผนนโยบาย กฎ ระเบียบ และขั้นตอนการทำงาน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกที่ปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และระยะเวลาที่เหมาะสมโดยการจัดบุคลากรเข้าทำงานจะเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานบุคคล ซึ่งจะประกอบด้วยงานที่สำคัญๆ คือ การสรรหา การคัดเลือก ค่าตอบแทนและสิ่งจูงใจ การประเมินผลการเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้าย เพื่อจัดคนให้เหมาะสมกับความต้องการของงานการบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจของผู้บริหารทุกคนที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากรเพื่อให้ปัจจัยด้านบุคลากรขององค์กรเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และการที่จะบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานบุคคล

4. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานอื่นๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานวิชาการ งบประมาณและการบริหารงานบุคคลให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบบริหาร

องค์การให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับรูปแบบการบริหาร ทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบบริหารองค์การหรือมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับรูปแบบ

ตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการ ศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรคสองแห่ง พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

“ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้”

ด้านการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของ สถานศึกษา การบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพต้องมีมาตรฐานการ ปฏิบัติงานเป็นกรอบในการดำเนินการ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) งานงบประมาณมีหน้าที่สนับสนุนให้การบริหารการจัดการศึกษาและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ถูกต้องตามระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการเป็นไปด้วยความถูกต้อง คำนวณ ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์ทางราชการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายงานงบประมาณไว้ดังนี้

1. การจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6. การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

7. การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

11. การวางแผนพัสดุ

12. การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดทำพัสดุ

14. การจัดหาพัสดุ

15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

16. การจัดทำผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

ด้านการบริหารงานบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) การบริหารงานบุคคล มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรไปข้างหน้า เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารงานบุคคลเพื่อขับเคลื่อน องค์กรสู่ความเป็นเลิศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายงานการ บริหารงานบุคคลไว้ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
6. การลาทุกประเภท
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน
15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทางการศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการ
บริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ด้านการบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) การบริหารทั่วไปเป็นงานที่ช่วย
สนับสนุนและส่งเสริมงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคาร
สถานที่และสิ่งแวดล้อม การจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่น
เป็นสัดส่วนสวยงาม สะอาด ปลอดภัย สะดวก และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีขอบข่ายงานการบริหารทั่วไปไว้ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
19. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

เทพรัตน์ ศรีคราม (2562) ขอบข่ายการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับมุมมองและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งเป็นสำคัญโดยทั่วไปการบริหารงานในสถานศึกษา จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานทั่วไป ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษา

จากขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา และการบริหารงานเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากร เทคนิค กระบวนการต่าง ๆ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางของงาน ซึ่งขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติ มีอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และแต่ละด้านก็มีขอบข่ายงานที่ต้องปฏิบัติและดำเนินการ ตามที่ได้กำหนดไว้ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมมาตรฐานสากลนับเป็นพันธกิจสำคัญของระบบการศึกษาไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถแข่งขันและดำรงชีวิตได้ในยุคโลกาภิวัตน์ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับปรุงทั้งระบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับนานาชาติ โดยแนวคิดโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากกรอบแนวคิด “ความเป็นเลิศ” (Excellence) ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรตามเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา ต่อมาประเทศไทยได้ถ่ายทอดและประยุกต์ใช้เป็น Thailand Quality Award (TQA) และพัฒนาต่อยอดในรูปแบบ OBEC Quality Award (OBECQA) เพื่อใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จนเกิดเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ครอบคลุมทั้งระบบบริหารจัดการและสมรรถนะของผู้เรียน บทนี้จึงนำเสนอพัฒนาการของแนวคิดดังกล่าว พร้อมทั้งวิเคราะห์กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่สนับสนุนการยกระดับโรงเรียนไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานในระดับสากล

2.2.1 แนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA)

รางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2530 โดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ภายใต้พระราชบัญญัติการปรับปรุงคุณภาพแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้องค์กรพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะในบริบทของธุรกิจ การศึกษา และการดูแลสุขภาพ MBNQA ใช้กรอบการประเมินที่ครอบคลุม 7 หมวด ได้แก่ (1) การนำองค์กร (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นลูกค้า (4) การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) การจัดการกระบวนการ และ (7) ผลลัพธ์ขององค์กร โดยมีหลักการพื้นฐาน เช่น การมุ่งเน้นผลลัพธ์ ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ การเรียนรู้ขององค์กร และการบริหารจัดการเชิงระบบ (National Institute of Standards and Technology, 2019)

ในปี พ.ศ. 2542 ได้มีการนำเกณฑ์ MBNQA มาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา โดยขยายไปสู่ภาคการศึกษา โดยจัดทำ Education Criteria for Performance Excellence เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำเกณฑ์คุณภาพนี้ไปพัฒนาระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นวงจรในการปรับปรุงคุณภาพ (Anastasiadou, Taraza, & Masouras, 2023)

2.2.2 แนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA)

ประเทศไทยเริ่มพัฒนาแนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติตามแบบอย่างของสหรัฐอเมริกา โดยมูลนิธิสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (FTPI) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้เริ่มดำเนินโครงการ Thailand Quality Award (TQA) ตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรไทยให้เทียบเท่าระดับนานาชาติ โดยยังคงโครงสร้าง 7 หมวดหลักตามต้นแบบของ MBNQA แต่ได้ปรับเนื้อหาและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และระบบราชการไทย โดยพิจารณาจากการดำเนินงานที่มุ่งเน้นลูกค้า การวางแผนกลยุทธ์ การจัดการความรู้ การพัฒนาบุคลากร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2566)

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA) จึงนับเป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่สามารถใช้ได้ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและภาคการศึกษา ซึ่งช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ มีกรอบพัฒนาที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2.3 แนวคิดรางวัลคุณภาพระดับการศึกษาของ สพฐ. (OBECQA)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้นำแนวคิดจากรางวัล TQA มาประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้จัดทำเกณฑ์รางวัลคุณภาพ OBECQA ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เพื่อเป็นกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาให้พัฒนาระบบบริหาร

จัดการคุณภาพ ตามแนวทางของรางวัลคุณภาพระดับประเทศ OBECQA มีหลักเกณฑ์ 7 หมวดที่สอดคล้องกับ TQA ได้แก่ (1) การนำองค์กร (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นผู้เรียน (4) การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) การจัดการกระบวนการ และ (7) ผลลัพธ์การดำเนินการ โดยโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์จะได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

OBECQA จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบความเป็นเลิศและสร้างระบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีความยั่งยืน

2.1.4 แนวคิดโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นนวัตกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ของ สพฐ. ที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 ที่พัฒนาต่อยอดจาก OBECQA โดยเพิ่มมาตรการด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามมาตรฐานสากล เช่น กรอบการอ้างอิงความสามารถทางภาษายุโรป (CEFR), การประเมินผลการเรียนรู้จากโครงการ PISA รวมทั้งทักษะศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปสู่การยกระดับระบบบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนสู่มาตรฐานระดับนานาชาติ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของความเป็นพลโลก (Global Citizen) ประกอบด้วยความสามารถด้านภาษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ และความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบบริหารจัดการคุณภาพครูและบุคลากร ตลอดจนระบบประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับเกณฑ์ OBECQA และ TQA (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

โรงเรียนมาตรฐานสากลของประเทศไทยมีรากฐานจากกรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการคุณภาพของสหรัฐอเมริกา คือ MBNQA ซึ่งต่อยอดเป็น TQA และ OBECQA ก่อนจะพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เน้นทั้งมาตรฐานการจัดการองค์กรและสมรรถนะของผู้เรียนในระดับนานาชาติ โดยบูรณาการทักษะศตวรรษที่ 21 และแนวคิดพลโลก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถปรับตัวและแข่งขันในสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความหมายโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ให้ความหมายไว้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับเดียวกับมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตาม

บัญญัติว่าด้วยการจัดการศึกษาขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ทั้ง 4 ด้าน คือ การเรียนเพื่อมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ (Learning to know) การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ (Learning to do) การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น (Learning to live together) และการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ (Learning to be)

สุจินดา เอี่ยมศิริ (2558, หน้า 8) ให้ความหมายไว้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามโครงการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

พิสมัย เคนโพธิ์ (2560, หน้า 43) สรุปไว้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล (World class standard school) หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ อยู่ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class standard) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) พัฒนาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และการจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Thailand Quality Award - TQA) เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานสากล เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานนานาชาติ

วาสนา ไกรสอน (2562, หน้า 9) โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับเดียวกับมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตามบัญญัติว่าด้วยการจัดการศึกษาขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ทั้ง 4 ด้าน คือ การเรียนเพื่อมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ (Learning to know) การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ (Learning to do) การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น (Learning to live together) และการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ (Learning to be)

2.3 หลักการและเหตุผลโรงเรียนมาตรฐานสากล

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้าน วิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพังต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันสังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิดวิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือ ประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในยุคโลกไร้พรมแดน คนต่างชาติจะเข้ามาทำงาน และประกอบอาชีพในประเทศไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันคนไทยก็มีโอกาสไปทำงาน และประกอบอาชีพในต่างประเทศมากขึ้นด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ปัจจุบันปรากฏสภาพปัญหาที่คนทั่วโลกต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ร่วมกันในเรื่องความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และอุบัติภัยต่าง ๆ ที่เกิดบ่อย ๆ และรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อมวลมนุษยชาติโดยทั่วไป สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มว่าคนยุคใหม่จะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย เป็นสัญญาณเตือนว่าโลกในยุคหน้าจะมีปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเกินกว่าจะคาดคิด ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศต้องเตรียมคนรุ่นใหม่ ที่มีทักษะและความสามารถในการปรับตัว มีคุณลักษณะสำคัญในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ได้อย่างรู้เท่าทัน สงบ สันติ มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมและเพียงพอ

การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในยุคศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 1 - 5)

1. โรงเรียนต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้นเพราะในปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมที่ไร้พรมแดนที่มีการติดต่อประสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น อีกทั้งการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 จะมีผลต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นในอนาคตโรงเรียนแต่ละแห่งจะต้องมีการแข่งขันด้านคุณภาพมากขึ้น โรงเรียนในประเทศไทยเองจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

2. หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น เนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีศักยภาพในหลายด้าน รวมทั้งความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร คุณลักษณะใน

การเป็นพลโลกการจัดหลักสูตร และการเรียนการสอนจึงต้องปรับให้มีความเป็นสากลมากขึ้น นอกจากนี้การเปิดเสรีทางการศึกษา ทำให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนด้านการจัดการศึกษาในประเทศไทย โรงเรียนควรวหาภาคีเครือข่ายในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสมทบ หรือหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษา

3. ต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดมากขึ้น สภาพสังคมโลกที่มีการแข่งขันสูงทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาทักษะเป็นสำคัญ ปัจจุบันโรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังเน้นให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าการคิดสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น จึงควรมีการปรับรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดให้มากยิ่งขึ้น

4. ต้องมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น แนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งการแข่งขันมีอิทธิพลทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เน้น และให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนอาจจะเลยการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาทางสังคมตามมา ดังนั้น ปรัชญาการจัดการศึกษา จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลในองค์รวม ทั้งมิติของความรู้ และคุณธรรมคู่กัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนอันจะส่งผลให้ประชาคมโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. การสอนภาษาต่างประเทศต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้นในยุคโลกไร้พรมแดนนั้น ผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่ใช้สื่อสารกันอย่างกว้างขวาง เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีน ย่อมมีความได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศอย่างเต็มศักยภาพจากหลักการและเหตุผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.4 การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือเพียงจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน ดังนี้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 5-6)

1. เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ได้แก่ ประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ความสามารถ และความถนัด มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญา

ของผู้เรียน บนพื้นฐานของความเข้าใจและรู้ใจ มีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

2. เพื่อยกระดับการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีการบริหารด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนา ศักยภาพของโรงเรียนดำเนินไปตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพ การศึกษาสูงทั้งหลาย แต่ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีความแตกต่างกันทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนา จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับโรงเรียน (School Quality Award : SCQA)

ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award : OBECQA)

ระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ (Thailand quality award : TQA) ทั้งนี้ รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพในแต่ละระดับจะทำให้โรงเรียนเกิด การพัฒนาอย่างมีขั้นตอนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของโรงเรียน

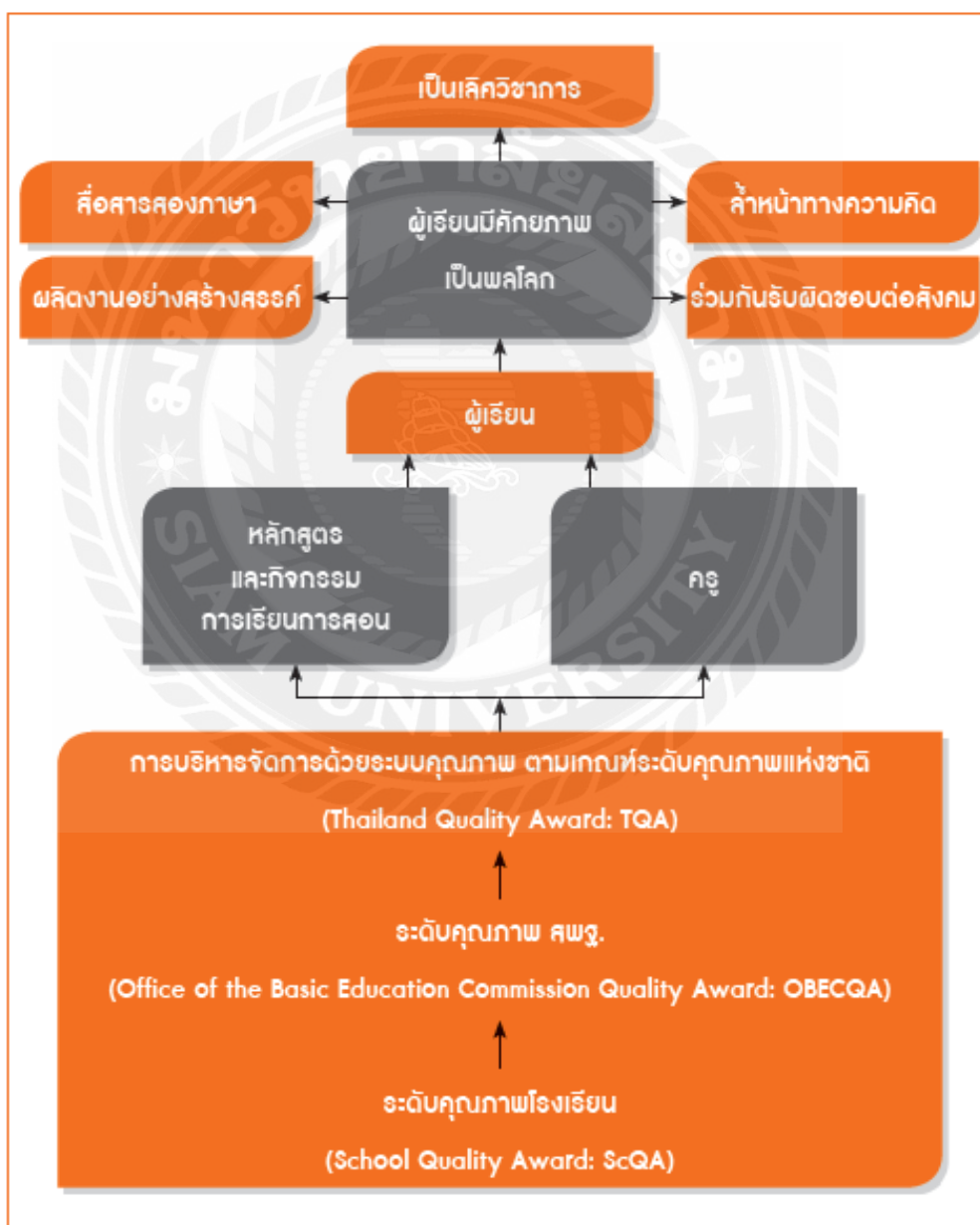
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินว่า มีหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม แต่การประเมินคุณภาพของ ผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ก็ไม่ถือว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จในการเป็น โรงเรียนมาตรฐานสากล ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากลจะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนด และทำความตกลงไว้กับโครงการเป็นสำคัญ

2.5 ความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความสำเร็จขั้นสุดท้ายของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ คุณภาพของผู้เรียน โรงเรียน ที่ได้รับการประเมินว่ามีหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม แต่การ ประเมินคุณภาพของผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ก็ไม่ถือว่าโรงเรียนนั้นประสบ ความสำเร็จในการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความตกลงไว้กับโครงการเป็นสำคัญ

ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดีก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ

ภาพที่ 2 ความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 8

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 5 เป้าหมาย แต่ละเป้าหมายจะมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่แตกต่างกันไปในแต่ละปี การศึกษาโรงเรียน หรือผู้ดำเนินการอำนาจพิจารณาปรับ ลด เพิ่ม ตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของปีนั้น ๆ ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป เป้าหมายด้านผู้เรียนแต่ละข้อได้ระบุด้วยว่า โครงการมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียนของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลให้อยู่ในระดับเดียวกับนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูงซึ่งได้แก่ ประเทศที่มีผลการประเมิน PISA อยู่ในกลุ่มสูง ในอนาคตโครงการจะจัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลเทียบกับคุณภาพนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ความสำเร็จของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลอีกมุมมองหนึ่งสามารถพิจารณาได้จากผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนานาชาติ ซึ่งในประเทศไทยเข้าร่วมอยู่ 2 โครงการ คือ

1. โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA จัดโดย OECD
2. โครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (TIMSS) จัดโดย IEA

ทั้งโครงการ PISA และโครงการ TIMSS จะดำเนินการครั้งต่อไป ดังนั้น ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สำคัญมากอีกข้อหนึ่งคือนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ PISA หรือ TIMSS มีคะแนนผลการสอบโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติที่เข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS ในปีเดียวกันการประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จหลายข้อ ได้กำหนดให้มีการสร้างเครื่องมือกลางในการทดสอบขึ้นเป็นการเฉพาะด้วย เนื่องจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) เป็นการวัดขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร แต่เป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนดไว้สูงกว่านั้น แบบทดสอบกลางที่สร้างขึ้นจะมีการถามให้นักเรียนได้แสดงเหตุและผล วิชิตคิด และวิธีทำ นอกจากนั้นจะจัดให้มีการทดสอบภาคปฏิบัติการสัมภาษณ์ การพูดคุยกับนักเรียน และหรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จด้านผู้เรียนในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 5 เป้าหมาย ดังนี้

1. ความเป็นเลิศทางวิชาการ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ๆ อยู่ในระดับสูง เทียบได้ไม่ต่ำกว่านักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง
2. สื่อสารสองภาษา นักเรียนมีทักษะและความสามารถด้านภาษาอยู่ในระดับสูง เทียบได้ไม่ต่ำกว่านักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง
3. ล้ำหน้าทางความคิด นักเรียนมีทักษะและความสามารถในการคิดและทักษะและความชำนาญในการใช้ ICT ในระดับสูงเทียบได้ไม่ต่ำกว่านักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง

4. ผลงานอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนมีทักษะและความสามารถเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) และมีศักยภาพ ทักษะ และความสามารถในการผลิตผลงานต่าง 1 อย่างมีคุณภาพ เทียบได้ไม่ต่ำกว่านักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง

5. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตวัฒนธรรม และลักษณะเฉพาะของชาติต่าง ๆ ในระดับสูงมีความมุ่งมั่นจริงจังในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค มีจิตสาธารณะ มีสำนึกในการบริการสังคม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับสูง เทียบได้ไม่ต่ำกว่านักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง

2.6 เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)

ในการพัฒนาประเทศให้เจริญทัดเทียมนานาชาติ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของประเทศให้ทันสมัย มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคมและเป็นสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานระดับสากล โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญสองประการ ได้แก่ การบริหารด้วยระบบคุณภาพและการจัดการเรียนสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวเป็นไปตามเป้าหมายสำคัญ “คุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ”

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) มีการพัฒนาตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ซึ่งสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติให้การยอมรับ เกณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการบริหารจัดการภายในโรงเรียนของตนเอง ให้เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพและมุ่งสู่การปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีมาตรฐานทัดเทียมระดับสากล โรงเรียนจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทาง การขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศ โดยการนำของผู้บริหารและได้รับการตอบสนองการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะครูและบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งพันธมิตรและผู้ส่งมอบ โดยมีคณะทำงานที่มีศักยภาพ มีความคล่องตัวดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ โรงเรียนต้องมีความคาดหวังถึงประโยชน์และการพัฒนาที่สำคัญจากการใช้เกณฑ์ รวมถึงผลลัพธ์ของการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และนำเสนอแนะจากการประเมินมาเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับประเทศ โรงเรียนเหล่านี้จะมีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้โรงเรียนอื่น ๆ ในการปรับปรุงการ

ปฏิบัติการและปรับปรุงผลลัพธ์การดำเนินการของตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย

เกณฑ์มีเจตจำนงที่เรียบง่าย

เจตจำนงของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการช่วยโรงเรียน ไม่ว่าขนาดใดหรืออยู่ในสังกัดใด ตอบคำถามที่ท้าทาย 3 ข้อ ดังนี้

- 1) โรงเรียนดำเนินการได้ดีเท่าที่ควรเป็นหรือไม่
- 2) โรงเรียนรู้ได้อย่างไร
- 3) โรงเรียนควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร ด้วยวิธีการอย่างไร

จากการท้าทายตนเองด้วยการตอบคำถามของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โรงเรียนจะได้สำรวจตนเองว่าได้สำเร็จในสิ่งที่สำคัญต่อโรงเรียนแล้วหรือไม่ คำถามของเกณฑ์ครอบคลุม 7 ด้านที่สำคัญในการจัดการ และการดำเนินการของโรงเรียน แบ่งย่อยออกเป็นกระบวนการ 6 หมวด และผลลัพธ์ 1 หมวด ได้แก่

1. การนำองค์กร ผู้นำองค์กรถ่ายทอดวิสัยทัศน์และนำองค์กรอย่างไร และทำให้มั่นใจถึงการกำกับดูแลองค์กรที่ได้อย่างไร
2. กลยุทธ์ โรงเรียนเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตอย่างไร
3. นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนรับฟังนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความพึงพอใจและสร้างความผูกพันอย่างไร
4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจอย่างไร
5. บุคลากร โรงเรียนสร้างความผูกพันและเอื้ออำนาจในการตัดสินใจของบุคลากรอย่างไร
6. การปฏิบัติการ โรงเรียนมั่นใจได้อย่างไรว่า การปฏิบัติการสามารถตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
7. ผลลัพธ์ โรงเรียนดำเนินการได้ดีเพียงใด

เกณฑ์ส่งเสริมให้เกิดมุมมองเชิงระบบ

มุมมองเชิงระบบ หมายถึง การบริหารจัดการองค์ประกอบทั้งหมดของโรงเรียนให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้เกิดความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยโครงสร้างและกลไกการบูรณาการเชิงระบบ ได้แก่ ค่านิยมและแนวคิดหลัก เกณฑ์ 7 หมวด ที่มีการปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกันและแนวทางการให้คะแนนลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์

ลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์

การมุ่งเน้นที่ค่านิยมและแนวคิดหลัก

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นฐานมาจาก “ค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ” ได้แก่

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective)
2. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership)
3. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer - focused excellence)
4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people)
5. ความคล่องตัวและความสามารถในการฟื้นตัว (Agility and resilience)
6. การเรียนรู้ระดับองค์กร (Organizational learning)
7. การมุ่งเน้นความสำเร็จและการจัดการเพื่อนวัตกรรม (Focus on success and innovation)
8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact)
9. การตอบแทนสังคม (Societal contributions)
10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency)
11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

ค่านิยมและแนวคิดหลักดังกล่าวเป็นรากฐานสำหรับการบูรณาการผลการดำเนินการที่สำคัญ และข้อกำหนดการปฏิบัติการภายใต้กรอบที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ ซึ่งจะสร้างพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติข้อมูลป้อนกลับ และความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

การมุ่งเน้นกระบวนการ

กระบวนการ หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่โรงเรียนใช้เพื่อทำให้งานสำเร็จ เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้โรงเรียนตรวจประเมินและปรับปรุงกระบวนการ ตาม 4 มิติ ดังนี้

1. แนวทาง (Approach) หมายถึง โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้งานของโรงเรียนประสบความสำเร็จ ความเป็นระบบและประสิทธิผลของแนวทางที่สำคัญของโรงเรียนเป็นอย่างไร
2. การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (Deployment) หมายถึง โรงเรียนนำแนวทางที่สำคัญไปใช้อย่างคงเส้นคงวาในส่วนของงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร แนวทางกำหนดไว้อย่างไรการปฏิบัติต้องเป็นไปตามนั้น

3. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง โรงเรียนประเมินและปรับปรุงแนวทางที่สำคัญของโรงเรียนได้อย่างไร การปรับปรุงต่าง ๆ มีการแบ่งปันภายในองค์กรได้ดีเพียงไร องค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือไม่

4. การบูรณาการ (Integration) หมายถึง แนวทางต่าง ๆ ของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

การมุ่งเน้นผลลัพธ์

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชี้นำให้โรงเรียนประเมินผลลัพธ์จาก 3 มุมมอง

- มุมมองภายนอก : นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น มองโรงเรียนอย่างไร
- มุมมองภายใน : การปฏิบัติการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร
- มุมมองอนาคต : โรงเรียนมีการเรียนรู้และเติบโตหรือไม่

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้แสดงผลลัพธ์ที่ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญของโรงเรียน เนื่องจาก องค์ประกอบของตัววัดเป็นสิ่งที่ทำให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ของโรงเรียนมีความสมดุลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญกับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตลอดจนเป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้โรงเรียนประเมินผลลัพธ์ตาม 4 มิติ ดังนี้

1. ระดับ (Level) หมายถึง ระดับผลการดำเนินการปัจจุบันตามตัววัดที่เหมาะสมเป็นอย่างไร
2. แนวโน้ม (Trend) หมายถึง ผลลัพธ์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เช่น ดีขึ้นหรือเหมือนเดิมหรือต่ำ ลงกว่าเดิม
3. การเปรียบเทียบ (Comparison) หมายถึง ผลการดำเนินการของโรงเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่นที่เหมาะสมเป็นอย่างไร เช่น เทียบกับคู่แข่ง หรือระดับเทียบเคียง หรือผู้นำทางการศึกษา
4. การบูรณาการ (Integration) หมายถึง โรงเรียนติดตามดูผลลัพธ์ที่สำคัญของโรงเรียนหรือไม่ โรงเรียนใช้ผลลัพธ์นั้นในการตัดสินใจหรือไม่

การมุ่งเน้นการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกัน

การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันระหว่างเกณฑ์หมวดต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของมุมมองเชิงระบบในเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวอย่างการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกัน เช่น

- 1) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันระหว่างแนวทางของโรงเรียนในหมวด 1-6 และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในหมวด 7
- 2) ความจำเป็นของข้อมูลในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และการปรับปรุงการปฏิบัติการ
- 3) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันระหว่างการวางแผนบุคลากรกับการวางแผนกลยุทธ์
- 4) ความจำเป็นของความรู้เกี่ยวกับนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความต้องการของชุมชนและสังคมในการสร้างกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ
- 5) การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกันระหว่างแผนปฏิบัติการและการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในระบบงานของโรงเรียน

การมุ่งเน้นการปรับปรุง

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้โรงเรียนเข้าใจและตรวจประเมินโรงเรียนว่าประสบผลสำเร็จในสิ่งที่สำคัญต่อโรงเรียนในระดับใด โรงเรียนมีการถ่ายทอดกระบวนการไปสู่การปฏิบัติในระดับพัฒนาการใด ผลลัพธ์ของโรงเรียนดีในระดับใด โรงเรียนได้เรียนรู้และปรับปรุงหรือไม่ และแนวทางของโรงเรียนตอบสนองความจำเป็นของโรงเรียนได้ดีในระดับใด แนวทางการให้คะแนนแสดงให้เห็นถึงมิติของกระบวนการและผลลัพธ์ที่อธิบายข้างต้นอย่างไร

ในขณะที่โรงเรียนตอบคำถามตามเกณฑ์ และประเมินผลการตอบของตนเองกับแนวทางการให้คะแนน โรงเรียนจะสามารถระบุจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง ทั้งภายในเกณฑ์แต่ละหมวดและระหว่างหมวด เมื่อโรงเรียนใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อบริหารจัดการผลการดำเนินการของโรงเรียน จะเกิดการทำงานประสานกันระหว่างกระบวนการที่สำคัญและข้อมูลป้อนกลับระหว่างกระบวนการกับผลลัพธ์ ซึ่งจะนำไปสู่วงจรการปรับปรุง และเมื่อโรงเรียนใช้เกณฑ์อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น และจะสามารถระบุวิธีที่ดีที่สุดในการเสริมสร้างจุดแข็ง ปิดช่องว่างและสร้างนวัตกรรม

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565 – 2568

กรอบความคิดของเกณฑ์

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ: มุมมองเชิงระบบ

ระบบของการดำเนินการที่เป็นเลิศ ประกอบด้วยเกณฑ์ 6 หมวดที่อยู่ส่วนกลางของภาพซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ที่องค์กรบรรลุ

• หัวข้อที่เป็นกระบวนการ (หมวด 1-6) ถามเพื่อให้โรงเรียนระบุกระบวนการต่าง ๆ ของโรงเรียน

• หัวข้อที่เป็นผลลัพธ์ (หมวด 7) ถามเพื่อให้โรงเรียนรายงานผลลัพธ์ของกระบวนการต่าง ๆ ของโรงเรียน

หัวข้อของเกณฑ์

โครงสร้างองค์กร

1. ลักษณะองค์กร

2. สภาพการณ์ขององค์กร

หมวดและหัวข้อต่าง ๆ

คะแนน

หมวด 1 การนำองค์กร

110

1.1 การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง

60

1.2 การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม

50

หมวด 2 กลยุทธ์

95

2.1 การจัดทำกลยุทธ์

45

2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

50

หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

95

3.1 เสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

45

3.2 ความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

50

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

100

4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน

55

4.2 การจัดการความรู้สารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

45

หมวด 5 บุคลากร

100

5.1 สภาพแวดล้อมของบุคลากร

45

5.2 ความผูกพันของบุคลากร

55

หมวด 6 การปฏิบัติการ

100

6.1 กระบวนการทำงาน

55

6.2 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ

45

หมวด 7 ผลลัพธ์

400

7.1 ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ

120

7.2 ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

70

7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร

70

7.4 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร	65
7.5 ผลลัพธ์ด้านการเงิน ตลาด และกลยุทธ์	75
คะแนนรวม	<u>1000</u>

โครงสร้างองค์กร คือ ภาพรวมขององค์กร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงาน และเป็นความท้าทายสำคัญที่องค์กรเผชิญอยู่ โครงสร้างองค์กร จะทำให้เข้าใจองค์กรลึกซึ้งเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกที่สำคัญซึ่งกำหนดสภาพแวดล้อมด้านการดำเนินงาน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (VISION) พันธกิจ(MISSION) ค่านิยม (VALUES) สมรรถนะหลักขององค์กร (CORE COMPETENCY) สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ผลกระทบต่อวิธีการดำเนินงานและการตัดสินใจขององค์กร ดังนั้น โครงสร้างองค์กรจะช่วยให้เข้าใจองค์กรได้ดีขึ้นในบริบทของการดำเนินงาน ข้อกำหนดที่สำคัญเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จของการจัดการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และความยั่งยืนขององค์กร รวมทั้ง ความต้องการโอกาสและข้อจำกัดที่มีผลต่อระบบการจัดการผลการดำเนินการขององค์กร

บทนำ : โครงสร้างองค์กร (Organizational Profile)

โครงสร้างองค์กรมี 2 ส่วน ดังนี้

1. ลักษณะองค์กร (Organizational Description): คุณลักษณะที่สำคัญของโรงเรียน คืออะไร จุดประสงค์หัวข้อนี้กล่าวถึงลักษณะและความสัมพันธ์ที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ระบบการกำกับดูแลโรงเรียน จุดประสงค์ข้อนี้คือ การกำหนดบริบทสำหรับโรงเรียนและให้ใช้ในการตอบข้อกำหนดของเกณฑ์ในหมวด 1-7

ก. สภาพแวดล้อมขององค์กร (Organizational Environment)

- (1) หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริการอื่นๆ
- (2) พันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร
- (3) ลักษณะโดยรวมของบุคลากร
- (4) สินทรัพย์
- (5) สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบข้อบังคับ

ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์กร (Organizational Relationships)

- (1) โครงสร้างขององค์กร
- (2) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- (3) ผู้ส่งมอบ พันธมิตร และคู่ความร่วมมือ

2. สถานการณ์ขององค์กร (Organizational Situation): สถานการณ์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน คืออะไร ให้อธิบายโดยตอบคำถามดังต่อไปนี้

ก. สภาพแวดล้อมของการแข่งขัน(Competitive Environment)

(1) ลำดับในการแข่งขัน(Competitive Position) โรงเรียนอยู่ในลำดับที่เท่าใด ในการแข่งขันให้อธิบายขนาดและการเติบโตของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีหลักสูตรลักษณะเดียวกัน หรือตลาดเดียวกัน โรงเรียนที่เป็นคู่แข่งมีจำนวนเท่าไร และประเภทอะไรบ้าง

(2) การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขัน(Competitiveness Changes) ระบุการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (ถ้ามี) ซึ่งมีผลต่อสถานการณ์ในการแข่งขันของโรงเรียน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาสสำหรับการสร้างนวัตกรรมและความร่วมมือ

(3) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Data) ระบุแหล่งที่มาสำคัญสำหรับข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ และเชิงแข่งขันทางการศึกษา มีอะไรบ้างมีข้อจำกัดอะไรบ้างในการได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้ หรือมีข้อจำกัดอะไรในการใช้ข้อมูลเหล่านี้

ข. บริบทเชิงกลยุทธ์ (Strategic Context) ระบุความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการปฏิบัติการ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและด้านทรัพยากรบุคคลของโรงเรียน

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน (Performance Improvement System) ระบุองค์ประกอบสำคัญของระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ รวมถึงกระบวนการของโรงเรียนสำหรับการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

การประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานOBECQA

เกณฑ์จำแนกการประเมินออกเป็น 7 หมวด ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์ มี 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ด้านการเงินและสมรรถนะการให้บริการ

หมวด 1 การนำองค์กร หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในการขึ้นการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดในวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์ การคาดหวังในผลการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะให้ความสำคัญกับวิธีการสื่อสารของผู้บริหารกับบุคลากรในองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมกรรมการดำเนินการที่มีจริยธรรมและผลการดำเนินการที่ดี รวมถึงระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสนับสนุนชุมชน

หมวด 2 กลยุทธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ

หมวด 3 ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและ ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย วิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก การรวบรวม การวิเคราะห์ และการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การทบทวนและปรับปรุงผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

หมวด 5 บุคลากร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการบุคลากร การสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้ครูและบุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ร่วมสร้างสรรค์ และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

หมวด 6 การปฏิบัติการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน การออกแบบการจัดการ การปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบความสำเร็จ

หมวด 7 ผลลัพธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย งบประมาณและการเงิน การมุ่งเน้นครูและบุคลากร ประสิทธิภาพของกระบวนการและการนำองค์กร

หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership) (110 คะแนน)

ในหมวดการนำองค์กรนี้ เป็นการตรวจประเมินว่า การดำเนินการโดยผู้นำระดับสูงของโรงเรียนได้กำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนอย่างไร รวมทั้งตรวจประเมินระบบกำกับดูแลโรงเรียน (Governance System) และวิธีการที่โรงเรียนใช้เพื่อบรรลุผลด้านกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง (Senior Leadership): ผู้นำระดับสูงนำองค์กรอย่างไร (60 คะแนน)

ก. วิสัยทัศน์พันธกิจ และค่านิยม (Vision, Mission and Values)

- (1) ผู้นำระดับสูงดำเนินการอย่างไรในการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยม
- (2) การปฏิบัติตนของผู้นำระดับสูงแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมอย่างไร

ข. การสื่อสาร (Communication)

ผู้นำระดับสูงดำเนินการอย่างไรในการสื่อสารและสร้างความผูกพัน กับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ค. พันธกิจและผลการดำเนินการของโรงเรียน (MISSION and School PERFORMANCE)

ผู้นำระดับสูงดำเนินการอย่างไรในการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

1.2 การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities): โรงเรียนดำเนินการอย่างไรในการกำกับดูแล และทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (50 คะแนน)

ก. การกำกับดูแลโรงเรียน (Organizational GOVERNANCE)

(1) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่ามีระบบการกำกับดูแลที่มีความรับผิดชอบต่อ

(2) โรงเรียนประเมินผลการดำเนินการของผู้นำระดับสูงอย่างไร

ข. การประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม (Legal and ETHICAL BEHAVIOR)

(1) โรงเรียนได้คาดการณ์ล่วงหน้าถึงความกังวลของสาธารณะ (Public Concerns) ที่มีต่อหลักสูตรการจัดการศึกษาและการปฏิบัติการณ์อย่างไร

(2) โรงเรียนมีการดำเนินการอย่างไรในการส่งเสริมและสร้างความมั่นใจว่าปฏิสัมพันธ์ทุกด้านขององค์กรเป็นไปอย่างมีจริยธรรม

ค. การตอบแทนสังคม (Societal Contributions)

(1) โรงเรียนคำนึงถึงความผาสุกและผลประโยชน์ของสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติการประจำวันอย่างไร

(2) โรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ (KEY communities) ของโรงเรียนอย่างไร

หมวด 2 กลยุทธ์ (Strategy) (90 คะแนน)

กลยุทธ์ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนของท่านมีการพัฒนาวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างไรรวมทั้งตรวจประเมินวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่เลือกไว้ เพื่อนำไปปฏิบัติ มีการปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป และมีการวัดความก้าวหน้าอย่างไร ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

2.1 การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Development): โรงเรียนมีวิธีการในการจัดทำกลยุทธ์อย่างไร (45 คะแนน)

ก. กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Development PROCESS)

- (1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการวางแผนกลยุทธ์
- (2) กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียนกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมอย่างไร
- (3) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความสำคัญและจัดทำสารสนเทศเพื่อใช้ในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
- (4) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการตัดสินใจว่ากระบวนการที่สำคัญใดจะดำเนินการโดยบุคลากร ของโรงเรียนและกระบวนการใดดำเนินการโดยผู้ส่งมอบ พันธมิตร และคู่ความร่วมมือ

ข. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (STRATEGIC OBJECTIVES)

- (1) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของโรงเรียนมีอะไรบ้าง ให้ระบุตารางเวลาที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น
- (2) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนสามารถสร้างสมดุลที่เหมาะสมระหว่างความต้องการที่หลากหลายและแข่งขันกันเองในโรงเรียนได้อย่างไร

2.2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation): โรงเรียนนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างไร (50 คะแนน)

ก. การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (ACTION PLAN Development and DEPLOYMENT)

- (1) แผนปฏิบัติการที่สำคัญทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียนมีอะไรบ้าง
- (2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ
- (3) โรงเรียนทำอย่างไรให้มั่นใจว่ามีทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ พร้อมใช้ในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ
- (4) แผนด้านบุคลากรที่สำคัญที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวมีอะไรบ้าง
- (5) ตัววัดหรือตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่ใช้ติดตามความสำเร็จและประสิทธิผลของแผนปฏิบัติการ มีอะไรบ้าง
- (6) การคาดการณ์ผลการดำเนินการตามกรอบเวลาของการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียนตามตัววัดหรือตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่สำคัญที่ระบุไว้มีอะไรบ้าง

ข. การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ (ACTION PLAN Modification)

โรงเรียนรับรู้และตอบสนองอย่างไร ในกรณีที่สถานการณ์บังคับให้ต้องปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ และนำไปปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) (95 คะแนน)

ให้อธิบายโดยตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

3.1 เสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (VOICE OF THE STUDENT and Stakeholder): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ จากนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (45 คะแนน)

ก. การรับฟังนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (STUDENT and Stakeholders Listening)

(1) โรงเรียนมีวิธีการในการรับฟัง มีปฏิสัมพันธ์และสังเกตนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างไร

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการรับฟังเสียงจากนักเรียนในอนาคต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้ต่อได้

ข. การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Determination of STUDENT and Stakeholders Satisfaction and ENGAGEMENT)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเสาะหาสารสนเทศด้านความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโรงเรียนเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น

3.2 ความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholders Engagement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตอบสนองความต้องการและสร้างสัมพันธ์กับนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (50 คะแนน)

ก. ความสัมพันธ์และการสนับสนุนนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (STUDENT and Stakeholders Relationships and Support)

ข. การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Determination of STUDENT and Stakeholders Satisfaction and ENGAGEMENT)

ค. การใช้ข้อมูลเสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และส่วนตลาด (Use of VOICE - OF - THE - STUDENT Stakeholder and Market Data)

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) (100 คะแนน)

ในหมวดการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ (KNOWLEDGE ASSETS) โรงเรียนมีการเรียนรู้อย่างไร และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร รวมทั้งโรงเรียนใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการอย่างไร

4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน (Measurement, Analysis and Improvement of Organization Performance): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน (55 คะแนน)

ก. การวัดผลการดำเนินการ (PERFORMANCE MEASUREMENT)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวัน และผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเลือกและใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจริง

(3) โรงเรียนทำอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่าระบบการวัดผลการดำเนินการของโรงเรียนสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ข. การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ (PERFORMANCE ANALYSIS and Review)

โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทบทวนผลการดำเนินการและขีดความสามารถของโรงเรียน

ค. การปรับปรุงผลการดำเนินการ (PERFORMANCE Improvement)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการคาดการณ์ผลการดำเนินการในอนาคตของโรงเรียน

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการนำผลการทบทวนผลการดำเนินการไปใช้จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องนำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และนำไปสร้างนวัตกรรม

4.2 การจัดการสารสนเทศ และการจัดการความรู้ (Information, and Knowledge Management): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการจัดการสารสนเทศและสินทรัพย์ทางความรู้ของโรงเรียน (45 คะแนน) ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. ข้อมูล และสารสนเทศ (Data and Information)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทวนสอบและทำให้มั่นใจถึงคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศ ของโรงเรียน

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนพร้อมใช้งาน

ข. ความรู้ขององค์กร (Organizational Knowledge)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างและจัดการความรู้ของโรงเรียน และโรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในโรงเรียน

หมวด 5 บุคลากร (Workforce) (100 คะแนน)

หมวดบุคลากร เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากร ที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี นอกจากนี้ในหมวดนี้ยังเป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพัน การจัดการ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

5.1 สภาพแวดล้อมของบุคลากร (WORKFORCE Environment): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรที่เกื้อหนุนและมีประสิทธิผล (45 คะแนน) ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. ขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร (WORKFORCE CAPABILITY and CAPACITY)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถ และอัตรากำลังบุคลากร

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสรรหา ว่าจ้าง และดูแลบุคลากรใหม่

(3) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการ ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลัง และโรงเรียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

(4) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดรูปแบบการทำงาน และบริหารบุคลากร และโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดรูปแบบการทำงาน

ข. บรรยากาศการทำงานของบุคลากร (WORKFORCE Climate)

(1) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำงานของบุคลากร

(2) โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์อย่างไร

5.2 ความผูกพันของบุคลากร (Workforce Engagement): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความผูกพันของบุคลากร เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลการดำเนินการที่ดี (55 คะแนน) ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. การประเมินความผูกพันของบุคลากร (Assessment of WORKFORCE ENGAGEMENT)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความผูกพันของบุคลากร

(2) โรงเรียนประเมินความผูกพันของบุคลากรอย่างไร

ข. วัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture)

(1) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และความสะอาดในการเข้าถึงสถานที่ทำงานของบุคลากร

(2) โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนบุคลากรโดยจัดให้มีการบริการ สิทธิประโยชน์อย่างไร

ค. การจัดการผลการปฏิบัติงานและการพัฒนา (PERFORMANCE Management and Development)

หมวด 6 การปฏิบัติการ (Operations) (100 คะแนน)

ในหมวดการปฏิบัติการ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบจัดการ ปรับปรุงหลักสูตร และสร้างนวัตกรรมของการบริหารจัดการหลักสูตร และกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

6.1 กระบวนการทำงาน (Work Process): โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการออกแบบ จัดการ และปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการทำงานที่สำคัญ (55 คะแนน) ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. การออกแบบหลักสูตร และกระบวนการทำงาน (Product and PROCESS Design) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด

ข. การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการ (PROCESS Management and Improvement) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการปรับปรุงด้านหลักสูตร กระบวนการทำงานที่สำคัญ และกระบวนการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักของโรงเรียน และลดความแปรปรวนของกระบวนการ

ค. การจัดการเครือข่ายอุปทาน (Supply - Network Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการเครือข่ายอุปทาน

ง. การจัดการนวัตกรรม (INNOVATION Management) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการดำเนินการกับโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

6.2 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ (Operational Effectiveness) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่ามีการบริหารจัดการการปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ (45 คะแนน) ให้อธิบายโดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ (PROCESS Efficiency and EFFECTIVENESS) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการจัดการต้นทุนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติการ

ข. ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยบนโลกไซเบอร์ (Security and Cybersecurity) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้มั่นใจว่าข้อมูลสารสนเทศที่อ่อนไหวหรือสำคัญ และสินทรัพย์ที่สำคัญ มีความปลอดภัยและมีการป้องกันภัยบนโลกไซเบอร์

ค. การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและต่อภาวะฉุกเฉิน (Safety and Emergency Preparedness)

(1) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการปฏิบัติการที่ปลอดภัย

(2) โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่า โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อม ต่อภัยพิบัติ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่หรือภาวะฉุกเฉิน

หมวด 7 ผลลัพธ์ (RESULTS) (400 คะแนน)

ในหมวดผลลัพธ์นี้ เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินผลการดำเนินการ การปรับปรุง ในด้านที่สำคัญทุกด้าน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านบุคลากร ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และด้านการเงินและตลาด นอกจากนี้ยังให้แสดงถึงระดับผลการดำเนินการของโรงเรียนเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่เสนอหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน

7.1 ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานที่สำคัญ (Product and Process Results) ผลการดำเนินงานด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการทำงานที่สำคัญ และประสิทธิผลของกระบวนการเป็นอย่างไร (120 คะแนน)

ก. ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการทำงานที่สำคัญ และการบริการที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholders – Focused Product and Service RESULTS)

(1) ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการที่ให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างไร

(2) ผลลัพธ์ด้านการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเป็นอย่างไร

(3) ผลลัพธ์ด้านการจัดการเรียนการสอนสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของโรงเรียนเป็นอย่างไร

ข. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการทำงาน(WORK PROCESS EFFECTIVENESS RESULTS)

(1) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของกระบวนการเป็นอย่างไร

(2) ผลลัพธ์ด้านความปลอดภัย และการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินเป็นอย่างไร

ค. ผลลัพธ์ด้านการจัดการเครือข่ายอุปทาน (Supply – Network Management RESULTS) ผลลัพธ์ด้านการจัดการเครือข่ายอุปทานเป็นอย่างไร

7.2 ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder RESULTS) ผลการดำเนินการด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร (70 คะแนน)

ก. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder RESULTS)

(1) ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นอย่างไร

(2) ผลลัพธ์ด้านความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร

7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร (Workforce Results) ผลการดำเนินการด้านการมุ่งเน้นบุคลากรเป็นอย่างไร (70 คะแนน)

ก. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (WORKFORCE - Focused RESULTS)

(1) ผลลัพธ์ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรเป็นอย่างไร

(2) ผลลัพธ์ด้านบรรยากาศการทำงานเป็นอย่างไร

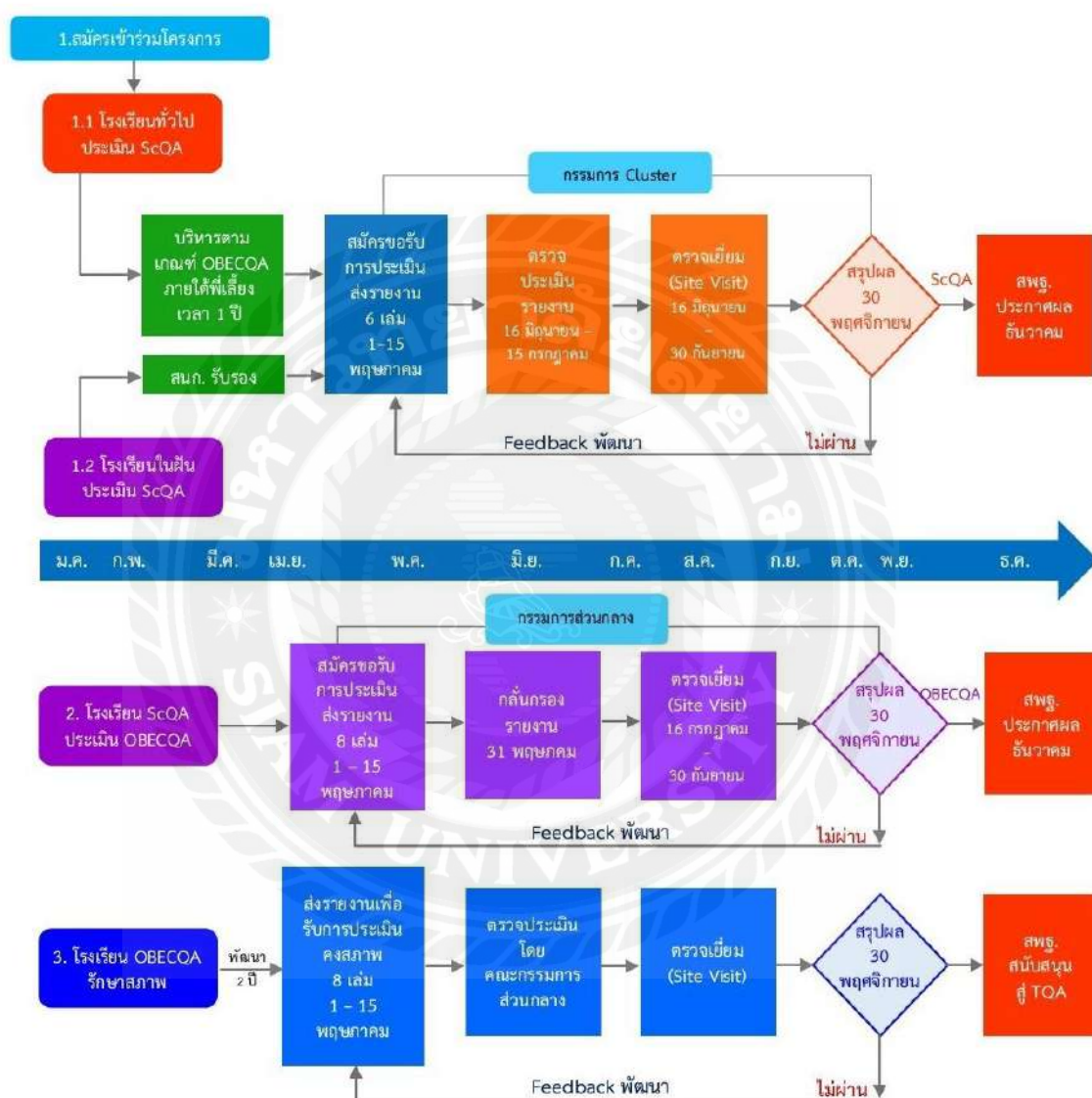
(3) ผลลัพธ์ด้านความผูกพันของบุคลากรเป็นอย่างไร

(4) ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและผู้นำในอนาคตของโรงเรียนเป็นอย่างไร

(5) ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพเป็นอย่างไร

เส้นทางความสำเร็จสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

เส้นทางความสำเร็จสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA มีลำดับพัฒนาการสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังรูป

ภาพที่ 4 ลำดับพัฒนาการสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

แนวทางการประเมิน ScQA

โรงเรียนที่สมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนรางวัลระดับ ScQA จะได้รับการดูแลโดยโรงเรียนพี่เลี้ยงอย่างน้อย 1 ปี ให้สามารถจัดทำรายงาน และสมัครเข้ารับการประเมินด้วยตนเอง

ขั้นตอน	การดำเนินงาน	หมายเหตุ
ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน เอกสารรายงาน	- โรงเรียนจัดส่งรายงานเพื่อขอรับการประเมิน - คณะกรรมการการอ่านเอกสารรายงาน (Independent Review) เพื่อให้เห็นจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา กำหนดสิ่งที่ต้องเสนอแนะโรงเรียนในการ Site Visit - คณะกรรมการประชุมเพื่อ Consensus สรุปจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียนในแต่ละหมวดก่อนออกประเมิน	- ที่ศูนย์ของ Cluster - ศูนย์ Cluster ตั้งคณะกรรมการการประเมิน ทุกโรงเรียนในลักษณะการประเมินเพื่อพัฒนา
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจเยี่ยม และประเมิน (site visit)	- ประธานคณะกรรมการชี้แจงภาพรวมของการตรวจเยี่ยม - โรงเรียนนำเสนอโครงร่างองค์กร (ไม่เกิน 30 นาที) - ตัวแทนโรงเรียนแต่ละหมวดนำเสนอวิธีการและผลการดำเนินงาน ทั้ง 7 หมวด - คณะกรรมการที่รับผิดชอบแต่ละหมวดสะท้อนให้เห็นโอกาสในการพัฒนาของแต่ละหมวด - คณะกรรมการทุกท่านเสนอเพิ่มเติม - แบ่งกลุ่มคณะทำงานของโรงเรียน เป็น 6 กลุ่ม คือกลุ่ม ตั้งแต่ หมวด 1-หมวด 6 ดำเนินการศึกษาเอกสารรายงาน เอกสารเพิ่มเติม สัมภาษณ์ สังเกต ชักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- พบคณะกรรมการ Site Visit เวลา 08:30-09:00 น. - ประชุมรวมทุกทีมเพื่อให้เห็นการบูรณาการ เวลา 09:00-12:00 น. - พบคณะกรรมการ Site Visit เวลา 13:00-15:00 น. - ที่ประชุมรวมกลุ่ม

ขั้นตอน	การดำเนินงาน	หมายเหตุ
	- คณะกรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับกับโรงเรียน เพื่อหาข้อมูลตามเกณฑ์พิจารณาให้คะแนนได้อย่างชัดเจน - คณะกรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับกับโรงเรียน รับฟังข้อซักถามให้ข้อเสนอแนะโดยประชุมพร้อมกันทั้ง 7 หมวด	เวลา 15:00-16:00 น.
ขั้นตอนที่ 3 การสรุปรายงาน	- คณะกรรมการประชุมสรุปผลการประเมินและจัดทำรายงาน Feedback Report ให้แก่โรงเรียน และ สพฐ.	- โรงเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า 250 ให้ปรับปรุงเสนอรายงานใหม่ในปีการศึกษาต่อไป - โรงเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 250 ขึ้นไป ให้แจ้งผลการผ่านเกณฑ์และเสนอ สพฐ. รับรองเป็นโรงเรียนรางวัลระดับ ScQA - ในกรณีที่โรงเรียนได้คะแนนตั้งแต่ 351 ขึ้นไป สามารถเสนอขอรับการประเมินโรงเรียนรางวัลระดับ OBECQA ต่อไปได้
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาต่อเนื่อง	- โรงเรียนนำข้อเสนอแนะมาจาก Feedback Report ไปพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน - โรงเรียนเตรียมการปรับปรุงรายงานฉบับใหม่โดยแก้ไขพัฒนาตาม Feedback Report ให้เป็นเอกสารหลักในการบริหารจัดการโรงเรียน	เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล

แนวทางการประเมิน OBECQA

โรงเรียนรางวัลระดับ ScQA สามารถสมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนรางวัลระดับ OBECQA โดยต้องได้รับรางวัลระดับ ScQA มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ยกเว้นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนรางวัลระดับ ScQA แล้วมีคะแนนตั้งแต่ 351 คะแนนขึ้นไป สามารถสมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนรางวัลระดับ OBECQA ต่อไปได้เลย

ขั้นตอน	การดำเนินงาน	หมายเหตุ
ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน เอกสารรายงาน	- โรงเรียนจัดส่งรายงานเพื่อขอรับการประเมิน - คณะกรรมการอ่านเอกสารรายงาน (Independent Review) เพื่อให้เห็นจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา กำหนดสิ่งที่ต้องเสนอแนะโรงเรียน ในการ Site Visit - คณะกรรมการประชุมเพื่อ Consensus สรุป จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียน ในแต่ละหมวดก่อนออกประเมิน - กรณีที่โรงเรียนได้คะแนนน้อยกว่า 351 ให้จัดทำรายงาน feedback report เสนอโรงเรียนเพื่อปรับปรุงต่อไป	- ที่ สพฐ. - สพฐ. ตั้งคณะกรรมการประเมินโรงเรียน - โรงเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า 351 ให้ปรับปรุงและเสนอรายงานใหม่ในปีการศึกษาต่อไป - โรงเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 351 ขึ้นไป ให้คณะกรรมการไปตรวจเยี่ยมและประเมิน
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจเยี่ยม และประเมิน (site visit)	- ประธานคณะกรรมการชี้แจงภาพรวมของการตรวจเยี่ยม - โรงเรียนนำเสนอโครงร่างองค์กร (ไม่เกิน 30 นาที) - ตัวแทนโรงเรียนแต่ละหมวดนำเสนอวิธีการและผลการดำเนินงานทั้ง 7 หมวด - คณะกรรมการที่รับผิดชอบแต่ละหมวดสะท้อนให้เห็นโอกาสในการพัฒนาของแต่ละหมวด - คณะกรรมการทุกท่านเสนอเพิ่มเติม - แบ่งกลุ่มคณะทำงานของโรงเรียนเป็น 6 กลุ่ม คือกลุ่ม ตั้งแต่ หมวด 1-หมวด 6 ดำเนินการศึกษาเอกสาร	- พบคณะกรรมการ Site Visit เวลา 08:30-09:00 น. - ประชุมรวมทุกทีม เพื่อให้เห็นการบูรณาการ เวลา 09:00-12:00 น. - พบคณะกรรมการ Site Visit เวลา 13:00-15:00 น.

ขั้นตอน	การดำเนินงาน	หมายเหตุ
	รายงาน เอกสารเพิ่มเติม สัมภาษณ์ สังเกต ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และดูการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียน - คณะกรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับ กับโรงเรียน เพื่อหาข้อมูลตามเกณฑ์ พิจารณาให้คะแนนได้อย่างชัดเจน - คณะกรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับ โรงเรียน รับฟังข้อซักถาม ให้ข้อเสนอ แนะโดยประชุมพร้อมกันทั้ง 7 หมวด	- ที่ประชุมรวมกลุ่ม เวลา 15:00-16:00 น.
ขั้นตอนที่ 3 การสรุปรายงาน	- คณะกรรมการประชุมสรุปผลการ ประเมินและจัดทำรายงาน Feedback Report ให้แก่โรงเรียน และ สพฐ.	- โรงเรียนที่ได้คะแนน น้อยกว่า 351 ให้ปรับปรุง เสนอรายงานใหม่ ในปีการศึกษาต่อไป - โรงเรียนที่ได้คะแนน ตั้งแต่ 351 ขึ้นไป ให้แจ้งผล การผ่านเกณฑ์และเสนอ สพฐ. รับรองเป็นโรงเรียน รางวัลระดับ OBECQA
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาต่อเนื่อง	- โรงเรียนนำข้อเสนอแนะมาจาก Feedback Report ไปพัฒนาการบริหาร จัดการโรงเรียน - โรงเรียนเตรียมการปรับปรุงรายงาน ฉบับใหม่โดยแก้ไขพัฒนาตาม Feedback Report ให้เป็นเอกสารหลักในการบริหาร จัดการโรงเรียน	เกิดความยั่งยืนในการ บริหารจัดการตาม มาตรฐานสากล

หมายเหตุ โรงเรียนที่ได้คะแนนสูงและมีความพร้อม สมป. จะสนับสนุนให้ขอรับการประเมิน TQAต่อไป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ประทีป ศรีเพชรเจริญ (2558) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพกลุ่มตัวอย่างคือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และ 3. แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ 3.1 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ สถานศึกษาศึกษาความต้องการและความแตกต่างในการเรียนรู้ของนักเรียนและนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำหลักสูตรและพัฒนาเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม 3.2 การนำองค์กร ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์เป้าประสงค์ระยะสั้นระยะยาว ค่านิยม การสื่อสาร การสร้างคุณค่าและการทำให้เกิดความสมดุลของคุณค่าระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม และ 3.3 การจัดการและกระบวนการ ได้แก่ ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จทั่วทั้งองค์กร เพื่อผลักดันให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรม

เมธี ทองคำ (2558) ได้ศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลและลักษณะโรงเรียน 3) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยคือ ครูและผู้บริหาร ประกอบด้วย กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 313 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน และกลุ่มผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวสำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า 1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง

การผ่านการอบรมวิชาที่สอน และขนาดของโรงเรียน มีระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ ระดับการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาการก่อตั้งของโรงเรียน มีระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 1) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ควรมีการจัดทำระบบการวัดผลที่เหมาะสมและทันสมัย นำผลการวิเคราะห์ปรับปรุงการดำเนินงาน สร้างนวัตกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลกและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้รวมทั้งจัดทำระบบการสื่อสารในด้านเอกสารและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทั่วถึง 2) ด้านการจัดการ กระบวนการ ควรมีกระบวนการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีการประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมาใช้ ในการกำหนดแนวทางแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และต้องสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษา

อชิป หัตถกิจ (2558) ได้วิจัย เรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา 2) เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับ มัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับ มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) 5 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 7 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 399 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยด้านสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า 1) การบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ตารางสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด สภาพปัญหา พบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดครูเข้าสอน มีปัญหามากที่สุด 2) งานสอน พบว่า ภาพรวมของการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการสอน มีการปฏิบัติมาก ที่สุด สภาพปัญหา พบว่า อยู่ในระดับน้อย พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตร มีปัญหามากที่สุด แนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการบริหาร หลักสูตร พบว่า กำหนดภาพความสำเร็จของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล กำหนดภาพ ความสำเร็จของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล กำหนดภาพความสำเร็จของผู้เรียนให้มี คุณลักษณะตามมาตรฐานสากล โรงเรียนควรจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ คือ เตรียมความ

พร้อมทางด้านบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การเตรียมเอกสารและสื่อการเรียนรู้ การนิเทศติดตามและการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ด้านงานสอน พบว่า ครูควรจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการจัดทำประมวลรายวิชา แผนการสอน จัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้มีการจัดการสอนซ่อมเสริมและครูควรมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีความหลากหลายสามารถวัดและประเมินผลได้ผลตรงตามความเป็นจริง

อุดม ชูสิวรรณ (2559) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาภาคสนาม จากโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เลือกจากโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ประสบความสำเร็จ เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย วิธีปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และขั้นตอนที่ 5 การประเมินระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างาน ครู ผู้ปกครองและนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย พบว่า องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ และ 7) ผลลัพธ์ ด้านผู้เรียน นำองค์ประกอบไปสร้างรูปแบบ การพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลได้ 6 ระบบ ดังนี้ ระบบที่ 1 การนำองค์การโดยต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความท้าทาย เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องนำวิสัยทัศน์มาดำเนินการในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 3 การบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรตามความสามารถของผู้เรียนโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ระบบที่ 4 การวัด สารสนเทศและการจัดการความรู้ เพื่อกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและวิธีการวัดผลการปฏิบัติงานของทุกระบบ ระบบที่ 5 การพัฒนาบุคลากรเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อพัฒนา ชีตความสามารถการพัฒนาระบบการ

เรียนรู้ ระบบที่ 6 ระบบการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนองค์ประกอบที่ 7 เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานจาก 6 ระบบ

สมาพร ลิ้มยรัตน์ (2560) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา 2) สร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาและ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 19 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา การสร้างทีมงานในการพัฒนานักเรียน การควบคุมคุณภาพ คุณภาพนักเรียน การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และการบริหารจัดการ 2) การสร้างองค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ เป็นการกำหนดกรอบการดำเนินการ แนวคิดพื้นฐาน หลักการ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาเป็นการแสดงถึงรายละเอียดขององค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ จุดมุ่งหมาย แนวทางการพัฒนา ผลที่คาดว่าจะได้รับ และกระบวนการบริหาร และส่วนที่ 3 เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารคุณภาพประสบความสำเร็จ เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง และสิ่งที่ควรปฏิบัติ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารคุณภาพของโรงเรียน

วชิพร แก้วหล้า (2560) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 2) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 และ 3) ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ใช้ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน

มาตรฐานสากล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวม การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ควรสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถความถนัดเฉพาะทางที่ได้คัดสรรแล้วไปแสดงในระดับชาติ และนานาชาติ ปรับลดเนื้อหาหลักสูตร เพิ่มความเข้มข้น โดยเทียบเคียงกับหลักสูตรสากล และปรับลดเวลาในการสอนของครูในห้องเรียน

กัญจนชญาณ พลอยแสงฉาย (2560) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนา และเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนา โรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎี องค์ความรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ขั้นตอนที่ 2 สร้างองค์ประกอบ ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 494 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลาย ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลด้วย วิธีการยืนยันโดยการประเมินค่าความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยด้วย 7 องค์ประกอบ คือ การวางแผนงาน การจัดระบบการเรียนรู้ ทักษะมาตรฐานสากล การบริหารงานบุคลากร การดำเนินการประเมินผล การสร้างความร่วมมือ การรายงานผลการบริหาร และการบริหารงบประมาณ 2. รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย องค์ประกอบหลัก 7 ด้าน คือ การวางแผน การวางระบบการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การสร้างความร่วมมือ การรายงานผล และการบริหารงบประมาณ 3. รูปแบบการ พัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมและในแต่ละองค์ประกอบมีความเหมาะสมสามารถ นำไปใช้เป็นรูปแบบได้

วารุณี ลัณโซคติ (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ.

มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาพัฒนาการและสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกถึงรอบสาม และเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสำหรับเสนอรัฐบาล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ในฐานข้อมูลของ สมศ. และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับระดับคุณภาพของสถานศึกษาพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อของระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

สายรุ่ง มีหลาย (2560) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน และครูผู้สอน จำนวน 219 คน รวม 254 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า T-test และความถี่ พบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพฯ จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพฯ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4. แนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพฯ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการมากที่สุด คือ การนำองค์กร มีแนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพฯ เพื่อนำโรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล

เสาวนีย์ นวนน้อย (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ตามขนาดของ

โรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (O-NET) 2) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 มีผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน/รองฯ วิชาการ โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระฯ โรงเรียนละ 8 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 10 คน โดยมีผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 480 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t - test) พบว่า 1) การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากลในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 3) ปัญหาคือครูผู้สอนยังขาดความรู้และความชัดเจนในกระบวนการด้านการบริหารหลักสูตรโรงเรียน 4) ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมครูผู้สอนโดยสร้างความตระหนักไม่ให้ความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ภัทธยา อรรถคดี (2561, หน้า 104 อ้างใน วาสนา ไกรสอน, หน้า, 60-61) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางส่งเสริมการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผล เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ 2) ด้านระบบการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลการจัดการความรู้ และการสร้างนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ 3) ด้านปัจจัยพื้นฐาน งบประมาณ และบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ถือเป็นปัจจัยหลักต่อความพร้อมรอบด้านตามมาตรฐานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งผู้บริหารต้องตรวจสอบ กำกับ ติดตาม

ศูนย์วิทยบริการ และห้องทดลองให้มีความพร้อมอย่างต่อเนื่อง และ 4) ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียนควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ มีความกล้าในการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน จัดโครงการหรือทำ MOU เพื่อเป็นข้อผูกพันให้เกิดเครือข่ายที่สมบูรณ์อย่างเป็นรูปธรรม

วาสนา ไกรสอน (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารความต้องการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัดดูประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความต้องการของครู และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความต้องการของครู พบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความต้องการของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ 2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความต้องการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพการอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาในระดับชาติหรือนานาชาติ ด้านที่ 3 การมีวิสัยทัศน์ และสามารถบริหารจัดการโรงเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ ด้านที่ 4 การปฏิบัติงานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง เน้นปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ด้านที่ 5 การจัดการด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. ด้านที่ 6 ความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้านที่ 7 ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และด้านที่ 8 แรงจูงใจในการเป็นผู้นำ โดยทุกรายการมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50

วรรณิ รัตนเลิศ (2563) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว 2) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว 3) เพื่อศึกษาสภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย

ฝ่ายบริหารของสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยตำแหน่ง) 1 คน ครู 5 คน และบุคลากรอื่นทางการศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้ปกครอง หรือนักเรียน 1 คน รวม 24 โรงเรียน จำนวน 161 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว พบว่า โดยภาพรวมความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในการนำไปใช้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 3) สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลฯ ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 4) แนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) พบว่า โดยภาพรวมความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในการนำไปใช้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีคุณภาพอยู่ใน ระดับมาก

กาญจนา พรัดขำ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ และตำแหน่งหน้าที่ 4) เปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา 5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่

นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 6) ประมวลข้อเสนอแนะความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 363 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-Test) การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

อนัส ชาดัดคาน (2565) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 245 คน เครื่องมือเก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า 1. การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายหมวด ได้แก่ หมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวดการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวดผลลัพธ์ หมวดการนำองค์กร หมวดการวัดการวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ หมวดการมุ่งเน้นบุคลากร และหมวดการจัดการกระบวนการ 2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และการปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ สินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศ มีการบูรณาการข้อมูล สารสนเทศให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนา และการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับการทำงาน กำหนดสมรรถนะหลัก ระบบงาน ออกแบบการจัดการ ปรับปรุงกระบวนการ และการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

สิริกานต์ เอื้อธรรากุล (2566) ได้ศึกษา การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน

มาตรฐานสากล 3) ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ครูหัวหน้าวิชาการและครู จำนวนทั้งสิ้น 608 คน พบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติการ สภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นจากสูงสุด คือ ด้านบุคลากร และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีกลยุทธ์หลักทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร และ 6) ด้านการปฏิบัติการ 3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

พริม เจริญ (2567) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 162 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบผสมผสาน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านผลลัพธ์ ตามลำดับ ส่วนแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองซึ่งเป็นฐานที่สำคัญในการสร้างวิสัยทัศน์ ควรสร้างโอกาสทางการศึกษาที่ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน ตระหนักถึงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษา มีระบบการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงาน เตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง กำหนดประเด็นปัญหาในการพัฒนาทางการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพ และติดตามผลการดำเนินการของโรงเรียนทุกปีการศึกษา

มฤดี เพ็งสง่า และ มัทนา วังนอมศักดิ์ (2566) ได้ศึกษา "การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล" โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารในการปรับตัวเข้าสู่บริบทสำคัญของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้จากข้อมูลในบทคัดย่อ พบแนวปฏิบัติและแนวคิดสำคัญดังนี้ 1. บทบาทและคุณลักษณะผู้บริหารในยุคดิจิทัลผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการบริหาร เพราะเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ จำเป็นต้องมีทักษะเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) เพื่อออกแบบระบบการบริหารจัดการที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล 2. การออกแบบระบบ ICT เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแนวทางสำคัญคือการส่งเสริมให้ครู บุคลากร และผู้เรียนเข้าถึงเทคโนโลยีและคลังสื่อดิจิทัลได้สะดวกและทั่วถึง โรงเรียนควรวางแผนและพัฒนาโครงสร้าง IT ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระบบเครือข่าย ให้รองรับภารกิจเชิงวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป 3. แนวปฏิบัติที่ควรส่งเสริมในยุคดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการจัดสร้าง “วัฒนธรรมดิจิทัล” ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และใช้งานเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการสร้างระบบการติดตามประเมินผลการใช้งาน ICT ในทุกกลุ่มบุคลากร พร้อมทั้งปรับปรุงและให้คำปรึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

สุทิน เณรเกิด ปาริชา มารีเคนและรัชฎาพร งอยภูธร (2567) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มตัวอย่างคือผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการโรงเรียนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนายกสมาคมผู้ปกครองครูและประธานนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์จำนวน 13 โรงเรียนจำนวน 156 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามสภาพปัญหาที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.27-0.95 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำสามอันดับแรกดังนี้ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียตามลำดับและ 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์พบว่ามีแนวทางทั้งหมด 19 แนวทาง

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Schildkamp et al. (2019) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Data-Informed Decision Making) มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1. ระบบ “ทีมข้อมูล” (Data Teams) โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้ข้อมูลมักจัดตั้งทีมที่ประกอบด้วยครู ผู้บริหาร และโค้ชด้านข้อมูล ทำหน้าที่ร่วมกันในการวิเคราะห์ ปรับปรุง และติดตามผลการดำเนินงาน ทีมเหล่านี้ผ่านกระบวนการที่เป็นโครงสร้าง เช่น วงจร 8 ขั้น (กำหนดปัญหา รวบรวม วิเคราะห์ นำไปปฏิบัติ ประเมิน ฯลฯ) 2. ภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ผู้บริหารควรสร้างวิสัยทัศน์ด้านข้อมูล ช่วยสนับสนุนการทำงานของครูแบบรายบุคคล กระตุ้นให้เกิดการคิดเชิงวิเคราะห์ และส่งเสริมบรรยากาศการใช้งานข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ 3. การพัฒนาความรู้ด้านการใช้ข้อมูล (Data Literacy) การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะทั้งด้านการรวบรวม การวิเคราะห์ และการตีความข้อมูลเชิงประจักษ์ช่วยให้ครูสามารถเลือกใช้ข้อมูลหลายรูปแบบ (เช่น ข้อมูลการประเมิน ความเป็นอยู่ ฯลฯ) เพื่อออกแบบแผนพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย 4. วัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน (Collaborative Culture) ครูและผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างต่อการอภิปรายข้อมูล วางระบบเวลาและพื้นที่สำหรับการวิเคราะห์ร่วมกัน มีความเชื่อมั่น และไม่ใช่ข้อมูลเพื่อการลงโทษ

Leithwood et al. (2020) ได้ทบทวนคำกล่าว "เจ็ดประการสำคัญ" เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ประสบความสำเร็จในสถานศึกษา ซึ่งได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติมภายหลังปี 2008 โดยได้ปรับปรุงบางประเด็นให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์สมัยใหม่ 1. ภาวะผู้นำในโรงเรียนมีผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ผู้นำทางการศึกษามีบทบาทเป็นปัจจัยที่สำคัญรองจากการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น โดยมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและวัฒนธรรมของสถาบัน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการสอนตามมา 2. ภาวะผู้นำที่ประสบความสำเร็จใช้แนวปฏิบัติพื้นฐานร่วมกัน ผู้นำที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวิธีปฏิบัติ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย และยกระดับคาดหวังการปฏิบัติงานของบุคลากร 3. การนำกลยุทธ์ต้องตอบสนองบริบทการใช้นโยบายและแนวปฏิบัติของผู้นำอิงบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสมแทนที่จะเป็นการลอกเลียนแนวทางจากสภาพแวดล้อมอื่น 4. ภาวะผู้นำส่งเสริมการสอน-เรียนผ่านสร้างแรงจูงใจและสภาพแวดล้อมการทำงานผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะมุ่งปรับปรุงความสามารถของบุคลากร สร้างแรงจูงใจ และปรับปรุงสภาพการทำงาน รวมถึงส่งเสริมความสัมพันธ์กับครอบครัวของนักเรียน เพื่อยกระดับการเรียนรู้ 5. การมีภาวะผู้นำแบบกระจายขยายผลการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำที่ประสบความสำเร็จมักไม่จำกัดอยู่ที่ผู้บริหารเพียงคนเดียว แต่กระจายสู่ครูและบุคลากร เพื่อสร้างระบบการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน 6. รูปแบบการกระจายอำนาจที่หลากหลายมีประสิทธิภาพต่างกันไม่ได้มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบกระจายชุดเดียวที่เหมาะสมกับทุกโรงเรียน ลักษณะการกระจายจึงต้องสอดคล้องกับบริบทและโครงสร้างองค์กรของแต่ละแห่ง 7. ทรัพยากรส่วนบุคคลสำคัญต่อความสำเร็จของผู้นำ

ปัจจุบันบทบาทภาวะผู้นำถูกเชื่อมโยงกับลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา การคิดแบบระบบ ความฉลาดทางอารมณ์ ความยืดหยุ่น และความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งช่วยสร้างความแตกต่างในการนำองค์กร

Torres (2022) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง วัฒนธรรมองค์การโรงเรียน และภาวะผู้นำทางการศึกษา โดยมุ่งวิเคราะห์แนวโน้มทฤษฎีและเสนอกรอบวิเคราะห์ใหม่สำหรับบริบทโรงเรียน งานวิจัยใช้การ ทบทวนวรรณกรรมเชิงทฤษฎี จากงานวิจัยสากล เพื่อระบุรูปแบบการนำและลักษณะ วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีการพิจารณาทฤษฎีสำคัญ เช่น Schein's Organizational Culture Model, Transformational Leadership และ Distributed Leadership ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมองค์การมีบทบาทสำคัญ ต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติภาวะผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำแบบยืดหยุ่นและเน้นการมีส่วนร่วมช่วย เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เข้มแข็งและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร งานวิจัย ชี้ให้เห็นว่า การบูรณาการระหว่างวัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำสามารถปรับปรุง คุณภาพการ จัดการโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Yusuf (2022) ได้ศึกษาเรื่อง The Implementation of Malcolm Baldrige Education Criteria for Performance Excellence in Private Primary School Management (A Case Study Qualitative) เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การประยุกต์ใช้เกณฑ์ Education Criteria for Performance Excellence ของ Malcolm Baldrige ในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำระดับสูงของ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการนำแนวคิด Baldrige ไปใช้ โดยมีการกำหนด นโยบาย การสื่อสารชัดเจน และการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ระบบพัฒนาครูและการ ประเมินประสิทธิภาพ มีความชัดเจน มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยให้การจัดการคุณภาพมีความ ยั่งยืน และผู้ปกครองแสดงความพึงพอใจและให้การสนับสนุน เนื่องจากรับรู้ความเปลี่ยนแปลง ทั้งใน ระบบบริหารและผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของนักเรียน การวิจัยของ Yusuf จึงยืนยันว่า กรอบ Baldrige สามารถปรับใช้ในบริบทระดับประถมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาได้สำเร็จ โดยมี องค์ประกอบที่เอื้อต่อการปฏิบัติ ได้แก่ ระบบนโยบายที่ชัดเจน การพัฒนาครู และการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง/ชุมชน ซึ่งเป็นค่านิยมสำคัญในการสร้างระบบบริหารที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล พบข้อค้นพบจากงานวิจัยข้างต้น มีข้อสังเกตว่า การกำหนดภาพความสำเร็จของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะนำไปสู่การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เป็นการบริหาร คุณภาพทั้งองค์กร ตามองค์ประกอบหัวข้อเกณฑ์การประเมินรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการและผลลัพธ์ ซึ่งเป็นกลไกที่ขับเคลื่อนให้การบริหารของโรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหากโรงเรียนสามารถพัฒนาให้ได้มาตรฐานสากลจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามคุณลักษณะมาตรฐานสากล แต่พบปัญหาที่ส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนยังประสบปัญหา คือการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล การเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น การเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การเตรียมเอกสารและสื่อการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และการประชาสัมพันธ์หลักสูตรยังไม่ดีเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จากข้อค้นพบของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อหาแนวทางการนำเครื่องมือเกณฑ์รางวัลคุณภาพไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนให้มากที่สุด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีจำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 28 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย กลุ่มที่ 1 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้วจำนวน 5 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 659 คน และกลุ่มที่ 2 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ยังไม่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 23 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 1,032 คน รวมประชากรทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 1,691 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบสัดส่วนกับตาราง Krejcie and Morgan (1970) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 313 คน ทั้งนี้ได้นำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และนำมาเทียบบัญชีไตรยางศ์กระจายจำนวนผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานะโรงเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA และโรงเรียนที่ยังไม่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA

โรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA	ใหญ่พิเศษ 2	2	395	2	2	75
	ใหญ่ 3	3	259	3	3	60
รวม	5	5	654	5	5	135
		รวม 659			รวม 140	
ไม่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA	เล็ก 8	8	139	4	4	40
	กลาง 12	12	624	6	6	60
	ใหญ่ 3	3	246	3	3	60
รวม	23	23	1,009	13	13	180
		รวม 1,032			รวม 193	
		รวมทั้งหมด 1,691			รวมทั้งหมด 313	

1.2 ประชากรในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูล 2 ส่วน ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อโรงเรียน สถานะโรงเรียน ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็น Check List จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 6 หมวด มีทั้งหมด 44 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นคำถามปลายเปิด

2.1.1 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการและกำหนดขั้นตอนวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ทั้ง 6 หมวด ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปหาคุณภาพโดยดำเนินการดังนี้

4.1) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 3 คน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารเพื่อคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และแก้ไขข้อคำถามให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยผลรวมค่าความตรงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.67-1

4.2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

4.3) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

4.4) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบสอบถาม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 5 คน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ได้จากการนำระดับปัญหาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2.2.1 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) นำผลคะแนนจากระดับปัญหาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2) นำแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีการเก็บข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.1.2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตอบแบบสอบถาม

3.1.3) รวบรวมแบบสอบถามคืนมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ โดยได้รับกลับคืนมา 298 ฉบับ จากที่ส่งไปทั้งหมด 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.20

3.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

การเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.2.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้ว จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์

3.2.2) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ ได้แก่แบบบันทึกการสัมภาษณ์ ดินสอ ปากกา เครื่องบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

3.2.3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา สถานที่ที่นัดหมาย โดยขออนุญาต บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ การถ่ายภาพ และการเผยแพร่ข้อมูลลงในงานวิจัย

3.2.4) ถอดเทปบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้ว จำนวน 5 คน เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3.2.4) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

4.1.1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ และคัดเลือกไว้เฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

4.1.2) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม IBM SPSS Statistics 26 เพื่อการคำนวณค่าสถิติพื้นฐานวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย โดยกำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556. หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.3) กำหนดความหมายของค่าคะแนนความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา ค่าตัวย่อคือ D (Difference) โดยกรณีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา D มีค่าเป็น + และกรณีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน D มีค่าเป็น -

4.1.4) วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะของโรงเรียนโดยใช้ T-Test และขนาดของโรงเรียนโดยใช้ F-Test

4.1.5) นำข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ความคิดเห็นในประเด็นหมวด/เนื้อหาเหมือนกัน และนำเสนอในรูปของความถี่และการบรรยาย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

4.2.1) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

4.2.2) ถอดบันทึกเสียงการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จากเครื่องบันทึกเสียงที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ตามโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำไว้

4.2.3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์จากคำสัมภาษณ์ โดยวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction)

4.2.4) ประมวลความคิดเห็นของผู้บริหารในเรื่องแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีที่มีความสอดคล้องกันในแต่ละประเด็นคำถาม เรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ตามโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์

4.2.6) สรุปและเรียบเรียงแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในแต่ละประเด็น โดยนับความถี่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเฉพาะประเด็นที่มีผู้ตอบซ้ำกันเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด และนำมาเรียบเรียงเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยเขียนบรรยายเป็นความเรียงตามประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

5.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

5.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2.3 การทดสอบค่าที (T-Test)

5.2.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-Test)

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) โดยนับความถี่ของถ้อยคำหรือประเด็นคำตอบที่มีความสอดคล้องหรือคล้ายคลึงกันในแนวทางเดียวกันภายใต้แต่ละหัวข้อ เพื่อให้เห็นจำนวนและแนวโน้มของความคิดเห็นที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงร่วมกัน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) จำนวน 6 หมวด

1.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 298 คน จำแนกตามสถานะโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยหาความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) (N = 298)	ร้อยละ
1	สถานะโรงเรียน		
	1.1 โรงเรียนผ่านการประเมิน OBECQA แล้ว	144	48.32
	1.2 โรงเรียนยังไม่ผ่านการประเมิน OBECQA	154	51.68
	รวม	298	100
2	ขนาดโรงเรียน		
	6.1 ขนาดเล็ก	41	13.76
	6.2 ขนาดกลาง	75	25.17
	6.3 ขนาดใหญ่	103	34.56
	6.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	79	26.51
	รวม	298	100
3	ตำแหน่ง		
	4.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	5	1.68
	4.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	7	2.35
	4.2 ครูผู้สอน	286	95.97
	รวม	298	100
4	ประสบการณ์การทำงาน		
	5.1 น้อยกว่า 5 ปี	96	32.21
	5.2 5-10 ปี	107	35.91
	5.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	95	31.88
	รวม	298	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่ยังไม่ผ่านการประเมิน OBECQA คิดเป็นร้อยละ 51.68 รองลงมาเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน OBECQA แล้ว คิดเป็นร้อยละ 48.32 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 34.56 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 26.51 โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ

25.17 และโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 13.76 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 95.97 รองลงมาเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.35 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.68 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.91 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.21 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.88 ตามลำดับ

1.2 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) จำนวน 6 หมวด

การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) จำนวน 6 หมวด ได้แก่ หมวด 1 การนำองค์กร เป็นการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในการขึ้นนำการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด หมวด 2 กลยุทธ์ เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก การรวบรวม การวิเคราะห์ และการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ หมวด 5 บุคลากร เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการบุคลากร การสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้ครูและบุคลากร และหมวด 6 การปฏิบัติการ เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและ ระบบงาน การออกแบบ การจัดการ การปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ ดังแสดงในตารางที่ 4.4 – 4.10

ตารางที่ 4.2 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ทั้ง 6 หมวด โดยภาพรวมและรายหมวด

การดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
1) หมวด 1 การนำองค์กร	3.98	3.81	0.17	5
2) หมวด 2 กลยุทธ์	4.00	3.46	0.54	6

การดำเนินงานของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
มาตรฐานสากล				
3) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.83	3.85	-0.02	2
4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	3.51	3.56	-0.05	1
5) หมวด 5 บุคลากร	3.81	3.68	0.13	4
6) หมวด 6 การปฏิบัติการ	3.48	3.49	-0.01	3
ภาพรวม	3.77	3.64	0.13	

จากตารางที่ 4.2 ระดับของสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมทั้ง 6 หมวด พบว่า ภาพรวมโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันจำนวน 3 หมวด โดยทั้ง 3 หมวดมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันเพียงเล็กน้อย ได้แก่ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($D=-0.05$) รองลงมาหมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($D=-0.02$) และหมวด 6 การปฏิบัติการ ($D=-0.01$) ตามลำดับ สำหรับหมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ และหมวด 5 บุคลากร พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.3 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 1 การนำองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ

หมวด 1 การนำองค์กร	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
1. ผู้บริหารมีระบบการนำองค์กรในการกำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมสู่การปฏิบัติไปยังผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน	4.12	3.98	0.14	4

ตารางที่ 4.3 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ.(OBECQA) ในหมวด 1 การนำองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

หมวด 1 การนำองค์กร	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
2. ผู้บริหารเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม	3.86	3.47	0.39	6
3. ผู้บริหารมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา ในลักษณะ 2 ทิศทางกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสร้างแรงจูงใจบุคลากรในการดำเนินงาน	3.64	3.78	-0.14	1
4. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความผูกพันต่อโรงเรียนของนักเรียนและบุคลากร เพื่อสภาพแวดล้อมที่ดี นำไปสู่การบรรลุพันธกิจของโรงเรียน	4.28	3.98	0.30	5
5. ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนรู้ ปรับปรุงการทำงานในระดับองค์กรและระดับบุคคลนำไปสู่ความสำเร็จที่เกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและในอนาคต	4.17	3.78	0.39	6
6. โรงเรียนมีระบบกำกับดูแล และคัดเลือกคณะกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารในเรื่องแผนกลยุทธ์ การเงิน ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลการทำงานตรวจสอบภายในและภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปกป้องผลประโยชน์ของนักเรียน	3.88	3.84	0.04	3

ตารางที่ 4.3 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ.(OBECQA) ในหมวด 1 การนำองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

หมวด 1 การนำองค์กร	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
7. โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานของผู้อำนวยการและคณะกรรมการกำกับดูแล และใช้ผลการประเมินเพื่อกำหนดค่าตอบแทน พัฒนาตนเองและปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการนำองค์กร	3.76	3.87	-0.11	2
8. ผู้บริหารมีการบริหารงานโรงเรียนเป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.83	3.69	0.14	4
9. โรงเรียนคำนึงถึงประโยชน์ของสังคม สนับสนุนสร้างความเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน	4.32	3.86	0.46	7
ภาพรวม	3.98	3.81	0.17	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.3 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 1 การนำองค์กร พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 3 ระดับมากที่สุด ($D=-0.14$) และรองลงมา ข้อที่ 7 ($D=-0.11$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่ 1, 2, 4, 5, 6, 8 และ 9 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.4 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 2 กลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ

หมวด 2 กลยุทธ์		สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
10.	โรงเรียนกำหนดขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน ตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม	4.35	3.15	1.20	9
11.	โรงเรียนมีการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน กระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนด	3.78	3.85	-0.07	2
12.	โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ เพื่อจัดทำสารสนเทศที่ใช้ในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาโอกาสเชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยง ทรัพยากร ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบทั้งในและนอกโรงเรียน	3.86	3.97	-0.11	1
13.	โรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานที่ชัดเจน มอบหมายงานได้ตรงตามความสามารถของบุคลากร ศักยภาพของพันธมิตรและคู่ความร่วมมือ	3.83	3.34	0.49	4
14.	โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจน ในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ด้านความต้องการของผู้รับบริการ และได้ดำเนินการตามกรอบเวลาที่กำหนด	4.16	3.25	0.91	7

ตารางที่ 4.4 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 2 กลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

	หมวด 2 กลยุทธ์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
15.	โรงเรียนมีการใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลัก ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และโอกาสเชิงกลยุทธ์ ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้รับบริการ	3.51	3.54	-0.03	3
16.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติไปยังบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้	3.86	3.25	0.61	5
17.	โรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพียงพอ พร้อมใช้ในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ และมีความมั่นคงทางด้านการเงิน	4.13	3.51	0.62	6
18.	โรงเรียนมีการวางแผนด้านบุคลากรที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อบุคลากร	4.32	3.38	0.94	9
19.	โรงเรียนมีการติดตามความสำเร็จของแผนปฏิบัติการและมีความพร้อมในการปรับแผนปฏิบัติการ และนำไปปฏิบัติตามกรอบเวลาที่กำหนดทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว จนบรรลุผลสำเร็จ	4.24	3.32	0.92	8
ภาพรวม		4.00	3.46	0.69	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.4 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 2 กลยุทธ์ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 12 ระดับมากที่สุด ($D=-0.11$) รองลงมาข้อ 11 ($D=-0.07$) และข้อที่ 15 ($D=-0.03$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่ 10, 13, 14, 16, 17, 18 และ 19 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.5 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมและรายข้อ

	หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
20.	โรงเรียนให้ความสำคัญและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รับบริการ มีวิธีการรับฟังความเห็นต่างเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรหรือการบริการทางการศึกษา	3.96	3.78	0.18	5
21.	โรงเรียนมีการกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนที่ตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของผู้รับบริการทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อดึงดูดนักเรียนกลุ่มใหม่	3.95	4.04	-0.09	2
22.	โรงเรียนมีการยกระดับภาพลักษณ์ และมีการสื่อสารสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้รับบริการผ่านช่องทางต่างๆ อย่างหลากหลาย	3.84	4.12	-0.28	1
23.	โรงเรียนมีการจัดการกับข้อร้องเรียนได้อย่างเหมาะสมทันท่วงที และป้องกันการเกิดข้อร้องเรียนซ้ำในอนาคต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ	3.82	3.68	0.14	4

ตารางที่ 4.5 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมและรายข้อ

หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
24. โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ และความ ผูกพันของผู้รับบริการ และเปรียบเทียบระดับ ความพึงพอใจด้านหลักสูตรหรือมาตรฐาน การศึกษากับโรงเรียนคู่แข่ง	3.58	3.65	-0.07	3
ภาพรวม	3.83	3.85	-0.02	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.5 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 22 ระดับมากที่สุด (D=-0.28) รองลงมาข้อที่ 21 (D=-0.09) และข้อที่ 24 (D=-0.07) ตามลำดับ สำหรับข้อที่ 20 และ 23 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงเท่ากับสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.6 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการ จัดการความรู้	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
25. โรงเรียนมีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ แพลตฟอร์มต่างๆ เพื่อใช้ในการ ดำเนินงานและติดตามการปฏิบัติงาน	3.47	3.94	-0.47	1

ตารางที่ 4.6 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

	หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
26.	โรงเรียนนำผลการดำเนินการมาใช้ในการปรับปรุง เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจริง	3.42	3.47	-0.05	3
27.	โรงเรียนมีการประเมินและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการและความท้าทายต่อสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนเป็นอยู่	3.54	3.56	-0.02	4
28.	โรงเรียนมีการทบทวนผลการดำเนินการไปใช้ จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีวิธีการถ่ายทอดลำดับความสำคัญไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นโอกาสในการสร้างนวัตกรรม	3.25	3.34	-0.09	2
29.	โรงเรียนมีความพร้อมในการถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ สู่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องด้วยรูปแบบที่เข้าใจง่าย และรวดเร็ว	3.63	3.21	0.42	5
30.	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน	3.74	3.83	-0.09	2
	ภาพรวม	3.51	3.56	-0.05	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.6 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน ($D=-0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 25 ระดับมากที่สุด ($D=-0.47$) รองลงมา ข้อที่ 30 ($D=-0.09$) ข้อที่ 28 ($D=-0.05$) และข้อที่ 27 ($D=-0.02$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่ 29 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.7 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 5 บุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ

	หมวด 5 บุคลากร	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
31.	โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรตรงตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มงาน และมีการประเมินคุณสมบัติของบุคลากรตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด	3.86	3.12	0.74	7
32.	โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างโรงเรียนและระบบงาน	3.95	4.06	-0.11	2
33.	โรงเรียนมีกำหนดรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรพัฒนาทักษะความรู้ ตรงตามบทบาทหน้าที่ และใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักของโรงเรียน เพื่อผลสำเร็จที่สูงกว่าความคาดหวัง	3.84	4.16	-0.32	1
34.	โรงเรียนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อำนวยความสะดวกในการทำงาน และตามความต้องการของบุคลากรที่หลากหลาย	3.35	3.25	0.10	4

ตารางที่ 4.7 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 5 บุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

หมวด 5 บุคลากร	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
35. โรงเรียนมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็น สื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงานของบุคลากร และมีการประเมินความพึงพอใจและผูกพันของบุคลากร	3.87	3.97	-0.10	3
36. โรงเรียนมีระบบการส่งเสริม สร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องชมเชย ให้รางวัล และสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และสนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถตามความสนใจ	4.18	3.82	0.36	6
37. โรงเรียนมีการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้และการพัฒนากับผลการประเมินความผูกพันของบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.64	3.38	0.26	5
ภาพรวม	3.81	3.68	0.13	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.7 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 5 บุคลากร พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 33 ระดับมากที่สุด ($D=-0.32$) รองลงมาข้อที่ 32 ($D=-0.11$) และข้อที่ 35 ($D=-0.10$) ตามลำดับ สำหรับโรงเรียนข้อที่ 31, 34, 36 และ 37 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

ตารางที่ 4.8 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 6 การปฏิบัติการ โดยภาพรวมและรายข้อ

หมวด 6 การปฏิบัติการ	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพ ปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
38. โรงเรียนมีการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการทำงานที่น่าองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของโรงเรียน	3.42	3.78	-0.36	2
39. โรงเรียนปรับปรุงกระบวนการทำงานตามตัวชี้วัดของระบบงานประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.05	3.91	0.14	6
40. โรงเรียนมีกระบวนการที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ และมีการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการทำงานเพื่อสร้างจุดแข็งของสมรรถนะหลักของโรงเรียน	3.46	3.76	-0.30	3
41. โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่นๆ เพื่อใช้ในการสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน	3.23	3.28	-0.05	4
42. โรงเรียนมีการออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อลดเวลา ลดขั้นตอน เพิ่มผลิตภาพ สามารถดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.67	4.1	-0.43	1

ตารางที่ 4.8 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในหมวด 6 การปฏิบัติการ โดยภาพรวมและรายข้อ (ต่อ)

หมวด 6 การปฏิบัติการ	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	ความต่าง (D)	อันดับ
43. โรงเรียนมีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยบนโลกไซเบอร์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความมั่นใจในการเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศ	3.15	2.31	0.84	7
44. โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อภัยพิบัติ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่หรือภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้การดำเนินการและการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	3.36	3.26	0.10	5
ภาพรวม	3.48	3.49	-0.01	

* อันดับเรียงจากค่าติดลบสูง (สภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน) ไปยังค่าบวก (สภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา)

จากตารางที่ 4.8 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) ในภาพรวมของหมวด 6 การปฏิบัติการ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน (D=-0.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันในข้อที่ 42 ระดับมากที่สุด (D=-0.43) รองลงมาข้อที่ 38 (D=-0.36) ข้อที่ 40 (D=-0.30) และ ข้อที่ 41 (D=-0.05) ตามลำดับ สำหรับข้อที่ 39, 43 และ 44 พบว่า โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา

1.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) จำแนกตามสถานะโรงเรียน

ดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล	สถานะโรงเรียน		t	Sig.
	ผ่านการประเมิน	ไม่ผ่านการประเมิน		
	OBECQA	OBECQA		
	$\bar{x}$	$\bar{x}$		
หมวด 1 การนำองค์กร	4.12	3.84	0.600	0.549
หมวด 2 กลยุทธ์	4.32	3.68	2.996**	0.003
หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.14	3.52	1.391	0.165
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	3.58	3.44	1.277	0.203
หมวด 5 บุคลากร	3.98	3.64	3.714**	0.000
หมวด 6 การปฏิบัติการ	3.55	3.41	3.410**	0.001
ภาพรวม	3.95	3.59	2.231	0.154

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.9 ระดับการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 5 บุคลากร และหมวด 6 การปฏิบัติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ.(OBECQA) จำแนกตามขนาด โรงเรียน

ดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล	ขนาดโรงเรียน				F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$			
หมวด 1 การนำองค์กร	3.67	3.45	4.32	4.48	2.011	0.112	-
หมวด 2 กลยุทธ์	3.40	3.24	4.64	4.72	11.886**	0.000	(1,3) (1,4) (2,3) (2,4)
หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2.49	4.19	4.52	4.10	6.36**	0.000	(1,2) (1,3) (1,4) (2,4)
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	3.14	3.23	3.60	4.06	7.343**	0.000	(1,3) (1,4) (2,4)
หมวด 5 บุคลากร	2.98	3.89	4.16	4.21	11.203**	0.000	(1,3) (1,4) (2,3) (2,4)
หมวด 6 การปฏิบัติการ	3.12	3.23	3.56	4.01	11.460**	0.000	(1,3) (1,4) (2,3) (2,4)
ภาพรวม	3.13	3.54	4.13	4.26	8.377**	0.000	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า ทุกหมวดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหมวด 1 การนำองค์กร ไม่แตกต่างกัน

1) หมวด 2 กลยุทธ์ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

2) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดเล็ก และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดกลาง

3) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดเล็ก และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดกลาง

4) หมวด 5 บุคลากร พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

5) หมวด 6 การปฏิบัติการ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะดังนี้

1) การบริหารจัดการด้านบุคลากรยังขาดความชัดเจน และขาดการคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคลากร หากให้ความสำคัญในด้านการจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถที่มีอยู่ของบุคลากรในโรงเรียน ก็จะทำให้การพัฒนาบุคลากรตรงกับความต้องการและความสามารถที่มี ส่งผลให้การบริหารจัดการในด้านบุคลากรมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

2) การดำเนินงานภายใต้บริบทของชุมชน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จะทำให้การบริหารงานของโรงเรียนพัฒนาไปในทิศทางที่ดีและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

3) การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 6 หมวด ควรมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่มีความสัมพันธ์กันทุกหมวด เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4) การดำเนินงานของโครงการทุกโครงการควรมีความเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการสอนของครูในชั้นเรียนเป็นสำคัญ และเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนให้ชัดเจนมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของโครงการในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

จะเห็นได้ว่า ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ความสำคัญกับทุกมิติ โดยเฉพาะด้านบุคลากร เนื่องจากการที่โรงเรียนจะขับเคลื่อนไปในทางที่ดีขึ้นนั้น บุคลากรรวมทั้งผู้บริหารในโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ยกย่องคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการจัดการด้วยระบบคุณภาพสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล การดำเนินงานในทุกหมวดต้องมีความสัมพันธ์กัน จึงสามารถทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นข้อคำถามในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางมาพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 6 หมวด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาในรูปแบบความเรียงและสร้างข้อสรุปได้ดังนี้

2.1 หมวด 1 การนำองค์กร

2.1.1) การสื่อสารภายในโรงเรียนและกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรเป็นการสื่อสารสองทางที่โปร่งใสและครอบคลุมผ่านช่องทางหลากหลาย โดยการสื่อสารนั้นต้องถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องพันธกิจ และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับมีส่วนร่วม รวมถึงการให้ความรู้หรือคำชี้แจงจากผู้เชี่ยวชาญหากประเด็นนั้นมีความซับซ้อน ทั้งหมดนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...เน้นการสื่อสารที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในทุกฝ่าย การสื่อสารแบบสองทางที่โปร่งใสและเปิดกว้าง โดยมีการประชุมสรุปผลอย่างสม่ำเสมอ ทั้งแบบตัวต่อตัวและกลุ่มใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย (เช่น การประชุม รายงานระบบออนไลน์และสื่อสังคม) เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายครบทุกระดับ และทุกฝ่ายรับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน...”
(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 25 ก.พ. 68)

“...สื่อสารให้ถูกต้อง ต่อเนื่อง และมีความรวดเร็ว แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลจริง การรับนโยบายมาแล้วสื่อสารให้คนในองค์กรได้เข้าใจตรงกัน แยกประเภทของข้อมูลเพื่อนำไปเพื่อสื่อสารให้ตรงกับบทบาทของผู้รับสาร...”
(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

“...สื่อสารให้เข้าใจตรงกันทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง การเพื่อความเข้าใจ และรับรู้ทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน หากมีบางเรื่องที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะเพื่อมาให้ความรู้ครูและบุคลากร รวมถึงมีมีส่วนได้ส่วนเสียก็จะเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ความเข้าใจ...”
(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.1.2) ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้รางวัลทั้งในรูปแบบที่เป็นการยกย่อง ชมเชย การให้ความสำคัญกับบุคลากรอย่างเท่าเทียม มีความยุติธรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจ กำลังใจในการทำงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบุคลากรซึ่งจะทำให้รู้สึกว่ามีคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การให้รางวัล การกล่าวคำชมเชย แสดงความยินดีเมื่อบุคลากรประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล และของขวัญประจำเดือน รวมถึงการให้ความยุติธรรม...”
(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การยกย่องและให้รางวัลทั้งในรูปแบบที่เป็นเงินและที่ไม่ใช่เงิน เช่น การยอมรับและคำชม เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นและสร้างสรรค์ผลงาน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้บุคลากรรู้สึกว่ามีคุณค่าและมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์กร...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 25 ก.พ. 68)

“...การสร้างแรงจูงใจ กำลังใจในการทำงาน โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความใกล้ชิด กล่าวชื่นชมในที่ประชุมหรือลงในเพจ เว็บไซต์ของโรงเรียน และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือการให้ความยุติธรรมกับบุคลากร และการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ให้เห็นเป้าหมายของโรงเรียน ออกแบบเส้นทางในการที่จะดำเนินการไปให้ถึงเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในความสำเร็จ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของแนวคิด ครูก็จะมีความภูมิใจและทำงานเต็มที่ เพื่อให้งานออกมาดีที่สุด ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.1.3) การประเมินผลผู้บริหารและคณะกรรมการกำกับดูแลจำเป็นต้องยึดหลักความชัดเจน โปร่งใส ยุติธรรม และครอบคลุมตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและขับเคลื่อนให้บุคลากรทุกฝ่ายมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์อาทิ

“...การประเมินผลที่มีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมิน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองและนักเรียน และการพัฒนาโครงสร้างองค์กร จะช่วยให้การทำงานของผู้อำนวยการและคณะกรรมการกำกับดูแลมีความมุ่งมั่นในการทำให้ผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การนำผลการประเมินของผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการกำกับดูแลมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทน สามารถช่วยยกระดับความรับผิดชอบและประสิทธิภาพของการนำองค์กรได้ หากมีความโปร่งใสและเป็นธรรม ควรพิจารณารวมองค์ประกอบที่ไม่ใช่ค่าตอบแทนทางการเงินเข้าด้วยกัน เช่น โอกาสในการพัฒนาตนเอง การรับผิดชอบในโครงการสำคัญ และการยอมรับในผลงานเพื่อสร้างแรงจูงใจที่ยั่งยืน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 25 ก.พ. 68)

2.2 หมวด 2 กลยุทธ์

2.2.1) โรงเรียนควรมีการรวบรวมข้อมูลมาจัดทำสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินและใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลัก ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคลากร เพื่อเป็นฐานกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาวางแผนกลยุทธ์ และมีการดำเนินการผ่านโครงการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจตามเป้าหมายกำหนดที่ได้วางเอาไว้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนใช้แหล่งข้อมูลภายในและภายนอก ทั้งจากผลการดำเนินงานย้อนหลัง ผลการสอบและการประเมินผล รวมทั้งข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผ่านวิธีการรับฟังเสียงและการสำรวจความคิดเห็น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือและกระบวนการวิเคราะห์ เช่น SWOT Analysis เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค จากนั้นนำมาประมวลผลและสร้างฐานข้อมูลที่ต้องการและเชื่อถือได้ผลการวิเคราะห์จะถูกนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายกลยุทธ์ที่ชัดเจน โดยมีการจัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและการใช้วงจรคุณภาพ PDCA (TCPDSAR) เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การทำแผนกลยุทธ์ โดยใช้ SWOT Analysis สิ่งสำคัญต้องทำตามขั้นตอนของทฤษฎีอย่างจริงจัง และเต็มรูปแบบ โดยอาศัยข้อมูลจริงที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายกลุ่ม หลากหลายคน ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน และบุคคลภายนอกที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนที่ดี จะได้มุมมองที่หลากหลายและทำให้เห็นภาพที่ชัดเจน ผู้นำต้องสรุปจบการ SWOT ให้ได้ ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควรในการวิเคราะห์เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม การที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ได้ต้องแยกหัวข้อกำหนดพันธกิจ กำหนดกลยุทธ์ แล้วจะทำโครงการอะไรเพื่อตอบสนอง เป็นการเส้นทางในการดำเนินไปให้ถึงเป้าหมาย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.2.2) โรงเรียนควรตระหนักถึงบทบาทของสมรรถนะหลัก ซึ่งนำมาใช้เป็นฐานกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับพันธกิจ และสามารถปรับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในอนาคต ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...โรงเรียนมีการนำสมรรถนะหลักในมาเป็นจุดแข็ง และได้นำมากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์เพื่อให้โรงเรียนได้ดำเนินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนมีการประเมินและระบุสมรรถนะหลักในด้านการบริหารจัดการ ระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญในการแข่งขันนำมาปรับใช้ในการตั้งวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ เช่น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาบุคลากร และการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนควรนำสมรรถนะหลักมาพัฒนาเสริมในด้านทักษะของเด็กในอนาคต ในการขับเคลื่อนเด็กด้านวิชาการ มีการพัฒนาคุณภาพครู พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, 26 ก.พ. 68)

2.3 หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.3.1) โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการยกระดับภาพลักษณ์ในหลายมิติ ทั้งด้านกายภาพ (บรรยากาศ ความสะอาด) ด้านวิชาการ (คุณภาพหลักสูตรและผลสัมฤทธิ์) ด้านความน่าเชื่อถือ (การบริการที่โปร่งใสและมีมาตรฐาน) รวมถึงการเสริมสร้างภาพลักษณ์ผ่านการมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้ปกครอง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อถือเป็นศักยภาพของโรงเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ผ่านการสร้างความน่าเชื่อถือและความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล การใช้เทคโนโลยีใน

ห้องเรียน และการพัฒนาทักษะที่สำคัญในนักเรียน การบริการที่มีคุณภาพและโปร่งใส การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน ความสำเร็จ และการปรับปรุงของโรงเรียนช่วยสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครอง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ และการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนจะมองไปที่ความสามารถของนักเรียนหรือศักยภาพของโรงเรียน และเป้าหมายของภาพลักษณ์โรงเรียน เพื่อนำมาหาวิธีการดำเนินการให้เกิดภาพลักษณ์ของโรงเรียน เช่น การยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความสามารถด้านวิชาการของนักเรียน ซึ่งเป้าหมายของโรงเรียน คือ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำตามที่ต้องการ โรงเรียนมีกำหนดแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุนความสามารถและความถนัดของนักเรียน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สร้างโอกาส เวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถที่หลากหลายทั้งในด้านวิชาการ ศิลปะ กีฬา รวมถึงการให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.3.2) การเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น นวัตกรรมสื่อสารที่ช่วยให้ข้อมูลเข้าถึงได้รวดเร็ว ลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ทำให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารจัดการข้อมูลของโรงเรียน ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่โรงเรียนอย่างยั่งยืน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การดำเนินการในการสนับสนุนส่งเสริมช่องทางการสื่อสารและสารสนเทศสารสนเทศของโรงเรียนผ่านทางเว็บไซต์โรงเรียนเป็นช่องทางหลักในการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญ และเพจเฟซบุ๊กที่ใช้ประกาศเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยใช้สื่อหลากหลายช่องทาง ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น เว็บไซต์อย่างเป็นทางการ, Facebook, Line, จุลสารของโรงเรียน และป้ายประชาสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น เปิดบ้านวิชาการ งานแนะแนว และงานคืนสู่เหย้า เพื่อแสดง

ความสำเร็จและนวัตกรรมของนักเรียนและบุคลากร และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ศิษย์เก่าและผู้ปกครองผ่านการเยี่ยมบ้านและการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและยั่งยืน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...ส่งเสริมการสร้างช่องทางในการสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองและชุมชน ในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และมีการจัดทำวารสาร จดหมายข่าว นำมาอัปเดตในเว็บไซต์และเพจเฟซบุ๊กของโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.3.3) โรงเรียนควรออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สอดคล้องต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้เรียนและตลาดแรงงาน ตลอดจนปรับปรุงพัฒนาตามกระบวนการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...หลักในการออกแบบหลักสูตร นอกจากจะรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว จะต้องดูแนวโน้มของโลกในอนาคต เพื่อจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งทักษะทางวิชาการและทักษะการทำงาน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตการทำงานได้จริง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...ควรออกแบบหลักสูตรและแผนการเรียนที่ตอบสนองตามความต้องการของผู้รับบริการสามารถดึงดูดนักเรียนกลุ่มใหม่ได้ โดยการทำแบบสำรวจความต้องการและความคิดเห็นจากผู้ปกครองและนักเรียน จะช่วยให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่มีความเหมาะสม และมีคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน และหลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นและทันสมัย มีการปรับหลักสูตรให้เข้ากับทักษะการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน เช่น การใช้การเรียนออนไลน์หรือหลักสูตรที่มีความเชื่อมโยงกับตลาดงาน หรืออาชีพที่ทันสมัย และควรให้ความสำคัญกับแผนการเรียนที่มีความหลากหลายและเข้าถึงทุกด้านของการพัฒนาความสามารถของนักเรียน จะช่วยเพิ่มความสนใจและดึงดูดผู้เรียนใหม่ได้มากขึ้น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตในการ กำหนดหลักสูตรและแผนการเรียน ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.3.4) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านหลักสูตรหรือมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการประเมินความพึงพอใจผ่านทุกโครงการ และควรมีการประเมิน ความไม่พึงพอใจเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจ ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนทุกปีการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็นได้ในที่ประชุม และผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ของโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจด้านหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา อย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการที่เป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางของวงจรคุณภาพ (PDCA)...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประเมินความพึงพอใจผ่านทุกโครงการและ ประเมินความไม่พึงพอใจเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.4 หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

2.4.1) โรงเรียนควรมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจนในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียน จึงต้องมีการเก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุด สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปรับปรุง กระบวนการทำงานให้มียังมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ มาประมวลผล สร้างทางเลือก ประเมินผล จะทำให้ได้สารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และ เป้าหมายทางการศึกษา โดยมีขั้นตอนหลักดังนี้ 1) การเลือกข้อมูล ใช้หลักเกณฑ์ที่สำคัญซึ่งสะท้อน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน เช่น ผลการเรียนรู้ ผลการใช้จ่ายงบประมาณ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ 2) การรวบรวมข้อมูล มีการจัดทำปฏิทินและใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายใน (การประเมินตนเองของครูและบุคลากร การรายงานผลโครงการ) และภายนอก (ความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) 3) การวิเคราะห์และจัดการข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมมาใช้ในการวิเคราะห์แบบเชิงเปรียบเทียบและใช้ Benchmarking ร่วมกับการประชุมประจำเดือนเพื่อระบุจุดที่ต้องปรับปรุง 4) การปรับปรุง ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์จะถูกนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงานผ่านวงจร PDCA เพื่อให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การนำ ICT มาใช้ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลของทุกอย่างเอาไว้ ติดตามการดำเนินงานผ่านข้อมูลที่เก็บไว้ในฐานเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ของโรงเรียน และสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงทุกคนสามารถค้นหาข้อมูล และนำสารสนเทศไปใช้ได้อย่างสะดวก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.4.2) โรงเรียนควรมีการทบทวนผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ผ่านทางการประชุมติดตาม การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อเร่งแก้ไข โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับผลประโยชน์ของนักเรียน ทั้งยังมีการจัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามกลุ่มงาน เพื่อให้การปรับปรุงดำเนินไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้ครูและหน่วยงานในโรงเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและสะท้อนปัญหายังเป็นส่วนช่วยเสริมให้การพัฒนาโรงเรียนเกิดความรู้สึกครอบคลุม โปร่งใส และสร้างควมมีส่วนร่วม ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...โรงเรียนมีการทบทวนผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบวัดผลดังกล่าวมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานรายเดือนและประเมินผลการดำเนินงานรายปีข้อมูลที่ได้

จะถูกจัดอันดับตามระดับความสำคัญของปัญหาหรือจุดที่ควรปรับปรุง จากนั้นนำไปสู่การกำหนดแผนปฏิบัติการในรอบถัดไปเพื่อแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...มีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประชุมของฝ่ายผู้บริหารในโรงเรียนทุกสัปดาห์ เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือ ติดตามการดำเนินงาน และจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะต้องดำเนินการปรับปรุง และมองว่าทุกเรื่องมีความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องอาคารสถานที่ต้องเร่งจัดการให้เร็วที่สุด เพราะโรงเรียนต้องมีความสะอาด เชียวนสด งดงาม และปลอดภัย และด้านของหลักสูตรมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยให้อิสระกลุ่มสาระได้เสนอความคิดเห็น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.4.3) ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนการบริหารจัดการของโรงเรียน ซึ่งช่วยให้การตัดสินใจมีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผ่านการรวบรวม วิเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น รายงานและแดชบอร์ด ผู้บริหารจึงสามารถวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างตรงจุด นอกจากนี้ การกระจายอำนาจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติ เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตอบสนองต่อเป้าหมายองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญผู้บริหาร ช่วยให้มีความมีประสิทธิภาพที่มีประสิทธิภาพโดยช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสำคัญซึ่งสนับสนุนการบริหารต่างๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนเห็นว่าการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจทางการบริหาร ข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมและวิเคราะห์จะถูกนำเสนอผ่านรายงานและแดชบอร์ดสรุปผล เพื่อให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีความถูกต้อง เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายจะอิงกับหลักฐานและข้อมูลที่วัดผลได้ เช่น ผลการประเมินคุณภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในส่วนของแนวทางในการดำเนินงานคือ การใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดสรรทรัพยากรและกำหนดแนวทางพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรอย่างยั่งยืน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจ มีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหาร แนวทางการดำเนินงาน คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจว่าจะยังดำเนินการ หรือยกเลิก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.4.4) โรงเรียนมีระบบการทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือสำคัญ เช่น SWOT และ SAR ในการวิเคราะห์สถานการณ์และผลลัพธ์ที่ผ่านมา รวมทั้งมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ จากนั้นมีการประชุมหารือ และรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอก เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และปรับปรุงแผนงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...ทบทวนผลการดำเนินการที่ผ่านมาโดย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในโดยใช้เทคนิค SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อนและโอกาส อุปสรรค...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนมีการทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน (Performance Reports) ประจำปีที่เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้ ผู้บริหารและคณะกรรมการจะจัดประชุมเพื่อหารือและวิเคราะห์ความก้าวหน้าของโรงเรียน จากผลการวัดและประเมินผลที่ได้รับผลการทบทวนจะถูกนำไปปรับปรุงแผนงานและกลยุทธ์ในรอบถัดไป เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การนำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(SAR) เป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในปีถัดไป ตัดสินใจร่วมกันผ่านการประเมินผลการดำเนินงาน แผนงานที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็จะปรับปรุง หรือตัดออกไป ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.5 หมวด 5 บุคลากร

2.5.1) โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ผ่านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การจัดอบรมที่ครอบคลุมทั้งวิชาการ เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูเลือกอบรมตามความสนใจและความต้องการโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ โรงเรียนยังเน้นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงบุคลากรและการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานส่งเสริมพัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนจัดให้มีการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านวิชาการ เทคโนโลยี สารสนเทศ (ICT) และภาษาต่างประเทศ มีหลักสูตรพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ และทักษะที่สอดคล้องกับสมรรถนะหลักของโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการประชุม สัมมนา และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และนวัตกรรมใหม่ๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...ส่งเสริมทุกคน ฝ่ายบุคคลมีหน้าที่ในการค้นหาหลักสูตรที่เหมาะสมกับครูผ่านการจัดโครงการพัฒนาครูทั้งโรงเรียน และมีการให้ครูได้เลือกอบรมตามความสนใจของครู โดยจะให้ความสำคัญกับทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองผ่านการทำข้อตกลงกับสถาบันต่างๆทั้งในและต่างประเทศ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.5.2) โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการเตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบงาน และทักษะที่จำเป็น โดยใช้กระบวนการวางแผนพัฒนาบุคลากร การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน การอบรม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้

บุคลากรสามารถปรับตัวและทำงานได้อย่างคล่องตัว ลดความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างศักยภาพในการแข่งขันที่ยั่งยืนในระยะยาว ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การเตรียมบุคลากรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างโรงเรียนและระบบงานต่างๆในโรงเรียน ต้องอาศัยความสามารถในการสื่อสารที่ชัดเจน การพัฒนาทักษะการค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินงานในองค์กร และวัฒนธรรมองค์กรที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมกันทำเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็จะส่งผลให้การทำงานภายใต้โครงสร้างที่ปรับปรุงไปสามารถดำเนินต่อเนื่องไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การจัดเตรียมแผนสำหรับการเตรียมพร้อมให้บุคลากร กำหนดแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการ และได้มีการสื่อสารแนวปฏิบัติให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนทราบในการประชุมของโรงเรียน การประชุมกลุ่มงาน/กลุ่มสาระต่างๆ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของบุคลากร และนำความรู้ที่ได้รับจากมาขยายผลต่อเพื่อนร่วมงาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

“...การเตรียมความพร้อมโดยวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงาน เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารงาน ส่งเสริมให้บุคลากรการได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยการสนับสนุนให้เข้าร่วมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การไปศึกษาดูงาน และการเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ เป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมีความตื่นตัว และเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสถานการณ์ในยุคปัจจุบันและในอนาคต ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.5.3) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่เปิดกว้าง โปร่งใส และต่อเนื่อง ให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมพัฒนาความรู้ รวมถึงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบเป็นกันเอง มีความเข้าใจ และความไว้วางใจกัน ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ ความร่วมมือ และความผูกพันที่ช่วยขับเคลื่อนให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสและเป็นมิตร โดยมีการประชุมแบบสองทางอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทุกเสียงได้รับการรับฟัง จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing

Communities) และกิจกรรม team building เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและสร้างสรรค์นวัตกรรม และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ เช่น การใช้เว็บบอร์ด การประชุมกลุ่ม และการจัดกิจกรรมสนทนาร่วมกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระ มีการสร้างความสัมพันธ์ผ่านการแข่งกีฬาประจำเดือน โดยเปลี่ยนชนิดกีฬาไปเรื่อย ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำวิทยฐานะ มีกลุ่มที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำกัน ช่วยฝึกทักษะให้กัน ครูที่มีความสามารถและความถนัดเรื่องใดก็จะช่วยสอนให้ครูที่มีความสนใจในเรื่องนั้นๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 26 ก.พ. 68)

2.5.4) การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนมีลักษณะเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้ทั้งแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตพฤติกรรม เพื่อสะท้อนความรู้สึและความต้องการอย่างรอบด้าน รวมถึงการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีและส่งเสริมบรรยากาศการมีส่วนร่วม อันนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตามแนวทาง PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพบุคลากรและองค์กรโดยรวมอย่างยั่งยืน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...มีการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีวิธีในการประเมินจากหลายหลายรูปแบบ เช่น ความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ การมาโรงเรียนเช้าเพื่อมาดูแลนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน ความสามัคคี มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จในทุกด้าน ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และการให้ความสำคัญ ความห่วงใยให้มิตรภาพที่ดีซึ่งกันและกันเป็นแนวทางในการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนมีระบบประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ผลการประเมินจะถูกนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในการประชุมของฝ่ายบริหารเพื่อระบุจุดที่ควรปรับปรุงและพัฒนาต่อไป และระบบติดตามผลและการประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของวงจร PDCA ซึ่งช่วยให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การประเมินความพึงพอใจจากกิจกรรมต่างๆ จากความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในโรงเรียนการเต็มใจในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน อุทิศตนในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่จนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และเป็นส่วนสำคัญในการสร้างนักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.6 หมวด 6 การปฏิบัติการ

2.6.1) ควรตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ โดยเน้นการลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และสร้างระบบสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น การสแกนคิวอาร์โค้ด ระบบรายงานอัตโนมัติ และการบันทึกข้อมูลออนไลน์ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการงานภายในโรงเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การนำเทคโนโลยีมาใช้กระบวนการทำงาน เพื่อลดขั้นตอน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และให้อำนาจการตัดสินใจตามที่ได้กำหนดขอบข่ายงานไว้ แบ่งหน้าที่การทำงาน ลดการทำงานที่ทำซ้ำซ้อนก็มีส่วนช่วยให้งานดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การวิเคราะห์จัดทำแผน กระบวนการ มีการทำแผนผังกระบวนการ (Process Mapping) เพื่อระบุขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนหรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน ลดขั้นตอนและลดเวลา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการบริหารงาน เช่น การรวบรวมข้อมูลออนไลน์ ระบบรายงานอัตโนมัติ และเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจ และติดตามและประเมินผล การใช้ตัวชี้วัดผล (Performance Measures) ภายใต้โมเดลในการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงกระบวนการในรอบถัดไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจ และควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ มีความถูกต้อง และมีความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

การตัดสินใจโดยใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศเป็นฐานจะช่วยลดระยะเวลา ลดขั้นตอน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการให้สูงขึ้น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, 26 ก.พ. 68)

2.6.2) การพัฒนาหลักสูตรควรยึดหลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและบริบทโรงเรียน รวมทั้งเชื่อมโยงกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และตลาดแรงงานในอนาคต นอกจากนี้ควรใช้ข้อมูลการประเมินผลและเทคโนโลยี เช่น e-learning และระบบสารสนเทศ มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง โดยฝ่ายบริหารมีบทบาทสำคัญในการกำกับ สนับสนุน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการยกร่างหลักสูตรและกระบวนการ มีการจัดทำประชาพิจารณ์ รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สะท้อนความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่นำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งควรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรงกับบริบทของโรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และดำเนินการโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงาน เพื่อสนับสนุนให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรได้รับการออกแบบให้มีความยืดหยุ่น และทันสมัย โดยมีการรวบรวมข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำ ICT เข้ามาประยุกต์ใช้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เช่น ห้องเรียนที่มีระบบดิจิทัล ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ และแพลตฟอร์ม e-learning และการจัดการองค์ความรู้ มีระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานและแนวโน้มทางการศึกษาเป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

2.6.3) การพัฒนาหลักสูตรควรยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการปฏิบัติจริง ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้กระบวนการควรเปิดให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ตั้งแต่การออกแบบ

เนื้อหา การประเมินผล จนถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ผ่านการปฏิบัติจริง ในสภาพแวดล้อมจริง ฝึกทักษะในการคิด การสังเกต การทำงาน เป็นกลุ่มผ่านการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการและความถนัดของนักเรียนที่มีความหลากหลาย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ มีการพัฒนาระบบการช่วยเหลือและติดตามนักเรียนผ่านเทคโนโลยี เช่น ห้องเรียน ICT ห้องสมุดดิจิทัล และระบบ Wi-Fi ครอบคลุมพื้นที่โรงเรียน การปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยใช้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผลการดำเนินงานจากระบบ Performance Measurement เป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการของผู้รับบริการ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรมีการเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้การปรับปรุงเกิดขึ้นอย่างรอบด้านและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การออกแบบการเรียนรู้ผ่านตัวชี้วัด ออกแบบการวัดประเมินผลที่หลากหลาย ตามสมรรถนะที่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มนั้นๆ จะควรต้องหาวิธีการของครูผู้สอน ซึ่งควรลงสู่กระบวนการสอน แอตกที่พลินนี้ ที่สนองต่อความต้องการของนักเรียนได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.6.4) การจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนของสถานศึกษาควรมีความรอบคอบ โปร่งใส และยึดหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ทั้งการสร้างเครือข่ายพันธมิตร การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม รวมถึงการติดตามประเมินผลการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและคุ้มค่าในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของโรงเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ อาทิ

“...การสร้างพันธมิตรภายนอกโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานเฉพาะด้าน เพื่อสรรหาและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ

บริษัทเอกชน และองค์กรชุมชน ซึ่งมีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อระดมทรัพยากรด้านการเงิน อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์ นำเสนอแผนงานนวัตกรรมและโครงการพัฒนาที่สามารถดึงดูดความสนใจของพันธมิตรทั้งในรูปแบบการสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ผ่านการจัดงานสัมมนา งานเปิดบ้านวิชาการ และการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ และสื่อสังคม การประสานงานและเครือข่ายภายในโรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวทางพัฒนากิจกรรมนำไปสู่การระดมทรัพยากรที่ตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนอย่างตรงจุด การวางแผนและติดตามผล ทรัพยากรที่ได้รับจะถูกนำมาบูรณาการกับแผนงานนวัตกรรมและโครงการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีการวัดผลและประเมินผลการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การระดมทุนและสนับสนุนกิจกรรมภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...การประชาสัมพันธ์เชิญชวนร่วมบริจาคเงิน สิ่งของต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นในการใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษา และควรประกาศยกย่องเกียรติคุณแก่ผู้ร่วมบริจาคที่ให้การสนับสนุน และควบคุม ติดตามการใช้เงิน หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้รับการบริจาคมา เพื่อแสดงความโปร่งใสในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, 26 ก.พ. 68)

“...การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการระดมทุนทรัพย์ เพื่อใช้ในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียน และการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกหรือองค์กรเอกชน เพื่อขอการสนับสนุนครุภัณฑ์ สื่อ/นวัตกรรม และเทคโนโลยี ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 6 มี.ค. 68)

2.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน และมีแนวทางในการแก้ปัญหา/ปรับปรุง/พัฒนา

“...ขาดการติดตาม ให้ความรู้ในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียนอาจจะเกิดความไม่มั่นใจในการเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีควรให้ความรู้

ความเข้าใจ เป็นที่ปรึกษา คอยติดตาม สนับสนุนอย่างจริงจังโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 19 ก.พ. 68)

“...ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างการบริหารจัดการ โครงสร้างองค์กรและกระบวนการทำงานบางส่วนอาจมีขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน ส่งผลให้การตัดสินใจและการดำเนินงานช้าลง และแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการ ทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีความชัดเจนและกระชับ ลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการบริหาร และสร้างระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแผนงานในรอบถัดไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 26 ก.พ. 68)

“...โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรียังขาดความเข้าใจในเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความไม่เข้าใจนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีควรมีการให้ความรู้หรือจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความสนใจเข้ารับการประเมิน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, 26 ก.พ. 68)

ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนว่า การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรียังมีประเด็นท้าทาย ได้แก่ ความเข้าใจในเกณฑ์การประเมินที่ยังไม่ทั่วถึง โครงสร้างบริหารจัดการบางส่วนยังซ้ำซ้อน การขาดระบบติดตามและสนับสนุนที่ต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามมาตรฐานพลโลกยังไม่บรรลุเป้าหมายทั้งหมด ดังนั้นควรดำเนินการ เสริมความเข้าใจ ถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยจัดวิทยากรหรืออบรมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการ ให้คล่องตัว โปร่งใส และมีระบบติดตามที่เข้มแข็ง รวมถึงการสนับสนุนให้โรงเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขผลงานกรณีการประเมินยังไม่ผ่าน เพื่อสร้างมาตรฐานที่ยั่งยืนและส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลโลกได้อย่างแท้จริง.

จากผลวิจัยเชิงปริมาณที่สอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

และครูผู้สอน และผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นที่สอดคล้องกันเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรีได้ ดังนี้

1) ควรมีการสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเลือกวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้การทำงานดำเนินไปได้ด้วยความคล่องตัวและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้รางวัลด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้ความสำคัญกับบุคลากรอย่างเท่าเทียม มีความยุติธรรม และสร้างความรู้สึกรักคุณค่าในตัวบุคลากร ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

3) ควรใช้ผลการประเมินการดำเนินงานของผู้บริหารและคณะกรรมการกำกับดูแลเพื่อกำหนดค่าตอบแทน และต้องเกณฑ์การวัดประเมินที่ชัดเจนและมีความโปร่งใสและเป็นธรรม จึงจะช่วยให้ยกระดับความรับผิดชอบและความมุ่งมั่น สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการนำองค์กรให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าที่คาดหวังได้

4) โรงเรียนควรมีการรวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำสารสนเทศมาวิเคราะห์ข้อมูล มาวางแผนกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ที่ได้ไปดำเนินการผ่านแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ในการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ควรใช้โมเดลการบริหารงานโรงเรียนทั้งระบบในการขับเคลื่อนการบริหาร และมีการกำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดยเทียบเคียงจากกลยุทธ์หลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

6) ควรมีการยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้วยวิธีการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียนมีความสะอาด ระบบเทคโนโลยีมีความทันสมัย มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การบริการที่มีคุณภาพ การดูแลเอาใจใส่นักเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสามารถดึงดูดนักเรียนให้เข้ามาเรียนได้

7) ควรส่งเสริมการสร้างช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

8) ควรกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนรู้พิจารณาจากความต้องการของรับบริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยที่หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นและทันสมัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเพื่อเข้าสู่โลกอาชีพหรือการศึกษาต่อ

9) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านหลักสูตรหรือมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการประเมินความพึงพอใจผ่านทุกโครงการ และควรมีการประเมินความไม่พึงพอใจ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน

10) โรงเรียนควรมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจนในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน จึงต้องมีการเก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุด สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความมีประสิทธิภาพมากขึ้น

11) การทบทวนผลการดำเนินการและความก้าวหน้าของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์เทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญเรื่องที่ต้องเร่งดำเนิน และจัดการแก้ไขปัญหาค้นคว้าได้ทันเวลาที่ จะทำให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ ลดการเกิดความเสียหายได้

12) ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผล คำนวณไปทบทวนหาจุดเด่นที่หรือจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนวางแผนเพื่อพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

13) ควรพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีทักษะความรู้ตามสมรรถนะหลักของโรงเรียน และสร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่เน้นให้บุคลากรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน และเป็นการยกระดับคุณภาพโรงเรียน

14) วิธีเตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การไปศึกษาดูงานตามบทบาทหน้าที่ตามสายงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้และเป็นการสร้างโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เพิ่มขึ้น

15) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และทักษะในการทำงาน และจัดกิจกรรมการสร้างควมสามัคคีของสมาชิกในองค์กร

16) ควรมีการเก็บข้อมูลประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันตามความเหมาะสม เช่น จากการสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของบุคลากร การสัมภาษณ์ และจากการสำรวจข้อมูลเชิงสถิติในรูปแบบของแบบสอบถาม และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุง สร้างความผูกพัน และตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้

17) ควรออกแบบกระบวนการทำงาน และจัดทำแผนผังกระบวนการทำงานที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เข้ามาช่วยในการบริหารงาน เพื่อลดเวลา ลดขั้นตอน และเพิ่มผลผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

18) ควรออกแบบหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามความต้องการของผู้รับบริการและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโลกในยุคปัจจุบันและในอนาคต

19) ควรออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน

20) ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินหรือด้านอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรมาใช้ในการสร้างนวัตกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจในความต้องการจำเป็น การเชิญชวนร่วมบริจาคจากวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่ทันสมัยตรงตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ยังพบข้อเสนอแนะการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรีให้ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA นั่นคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีควรให้ความรู้ความเข้าใจ และเป็นพี่เลี้ยง คอยติดตาม ให้การสนับสนุนในการทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีความชัดเจนและกระชับ ลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการบริหาร และสร้างระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแผนงานในรอบถัดไป และควรมีการให้ความรู้หรือจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญมาถ่ายทอดความรู้ และแนะแนวทางการเขียนรายงานให้กับบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความสนใจแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สามารถเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน 3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้มีการใช้วิธีการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 1,691 คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้วจำนวน 5 โรงเรียน มีประชากร 659 คน และกลุ่มที่ 2 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ยังไม่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 23 โรงเรียน มีประชากร 1,032 คน ทั้งนี้ได้นำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 313 คน โดยผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เบื้องต้นและประมวลสรุปความรู้เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรต่างๆ และศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้วจำนวน 5 โรงเรียน โดยผู้วิจัยนำผลคะแนนจากระดับปัญหาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจากผลการวิเคราะห์ตอนที่ 2 มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

1) ระดับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ระดับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมมีสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาในรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ มีสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหามากที่สุด และหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับแต่ละหมวด สรุปได้ดังนี้

3.1) หมวด 2 กลยุทธ์ มีระดับสภาพปัจจุบันสูงกว่าระดับปัญหามากที่สุดในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปได้ว่า โรงเรียนกำหนดขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน ตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม โรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานที่ชัดเจน มอบหมายงานได้ตรงตามความสามารถของบุคลากร ศักยภาพของพันธมิตรและคู่ความร่วมมือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจนในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ด้านความต้องการของผู้รับบริการ และได้ดำเนินการตามกรอบเวลาที่กำหนด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติไปยังบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และโรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพียงพอ พร้อมใช้ในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ และมีความมั่นคงทางการเงิน

3.2) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีระดับปัญหาสูงกว่าระดับสภาพปัจจุบันมากที่สุดในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปได้ว่า โรงเรียนประสบปัญหาในเรื่องวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ แพลตฟอร์มต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานและติดตามการปฏิบัติงาน การนำผลการดำเนินการมาใช้ในการปรับปรุง เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจริง การประเมินและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการและความท้าทายต่อสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนเป็นอยู่ การทบทวนผลการ

ดำเนินการไปใช้จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีวิธีการถ่ายทอดลำดับความสำคัญไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นโอกาสในการสร้างนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

1) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 5 บุคลากร และหมวด 6 การปฏิบัติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน OBECQA สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน OBECQA

2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่าทุกหมวดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหมวด 1 การนำองค์กร ไม่แตกต่างกัน

2.1) หมวด 2 กลยุทธ์ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.2) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดเล็ก และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดกลาง

2.3) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดเล็ก และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าขนาดกลาง

2.4) หมวด 5 บุคลากร พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.5) หมวด 6 การปฏิบัติการ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง

5.1.3 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

1) หมวด 1 การนำองค์กร

1.1) การสื่อสารภายในโรงเรียนและกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรเป็นการสื่อสารสองทางที่โปร่งใสและครอบคลุมผ่านช่องทางหลากหลาย โดยการสื่อสารนั้นต้องถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องพันธกิจ และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับมีส่วนร่วม รวมถึงการให้ความรู้หรือคำชี้แจงจากผู้เชี่ยวชาญหากประเด็นนั้นมีความซับซ้อน ทั้งหมดนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

1.2) ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้รางวัลทั้งในรูปแบบที่เป็นการยกย่อง ชมเชย การให้ความสำคัญกับบุคลากรอย่างเท่าเทียม มีความยุติธรรม สร้างแรงจูงใจ กำลังใจในการทำงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากร

1.3) การประเมินผลผู้บริหารและคณะกรรมการกำกับดูแลจำเป็นต้องยึดหลักความชัดเจน โปร่งใส ยุติธรรม และครอบคลุมตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและขับเคลื่อนให้บุคลากรทุกฝ่ายมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

2) หมวด 2 กลยุทธ์

2.1) โรงเรียนควรมีการรวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำสารสนเทศมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ที่ได้ไปดำเนินการผ่านแผนปฏิบัติการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ในการดำเนินงาน ที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2) ควรใช้โมเดลการบริหารงานโรงเรียนทั้งระบบในการขับเคลื่อนการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และสมรรถนะหลักของโรงเรียน โดยเทียบเคียงจากกลยุทธ์หลักของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1) ควรมีการยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้วยวิธีการสร้างสภาพแวดล้อม และบรรยากาศภายในโรงเรียนมีความสะอาด ระบบเทคโนโลยีมีความทันสมัย มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ชุมชน การบริการที่มีคุณภาพ การดูแลเอาใจใส่นักเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถดึงดูดนักเรียนให้เข้ามาเรียนได้

3.2) ควรส่งเสริมการสร้างช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ในส่วนของข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในความเอาใจใส่ รักษาผลประโยชน์ของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและยั่งยืนให้กับโรงเรียน

3.3) ควรกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนพิจารณาจากความต้องการของรับ บริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยที่หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นและทันสมัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน เพื่อเข้าสู่โลกอาชีพหรือการศึกษาต่อ เน้นการฝึกทักษะจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3.4) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านหลักสูตรหรือมาตรฐาน การศึกษาควรมีอย่างต่อเนื่อง โดยการประเมินความพึงพอใจผ่านทุกโครงการ และควรมีการประเมิน ความไม่พึงพอใจ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน

4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1) โรงเรียนควรมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจนในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียน และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีอย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2) ควรมีการทบทวนผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อที่สามารถ จัดการแก้ไขปัญหาได้ทัน่วงที การจัดลำดับความสำคัญเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการก่อนจะทำให้การ ดำเนินงานมีความเป็นระบบและลดการเกิดความเสียหายได้

4.3) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผลไปทบทวนหาจุดเด่นที่โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ดี หรือมีเป็นข้อปรับปรุงใดบ้างที่โรงเรียนควรพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนวางแผน เพื่อพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

4.4) ควรมีการทบทวนผลการดำเนินการและความก้าวหน้าของโรงเรียน นำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์และประเมินโดยเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

5) หมวด 5 บุคลากร

5.1) ควรพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีทักษะความรู้ตามสมรรถนะหลักของโรงเรียน การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่เน้นให้บุคลากรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน และเป็นการยกระดับคุณภาพโรงเรียน

5.2) ควรมีวิธีเตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การไปศึกษาดูงานตามบทบาทหน้าที่ตามสายงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้และเป็นการสร้างโอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและขยายผลความรู้ที่มีให้กับเพื่อนร่วมงาน สามารถเตรียมรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

5.3) ควรมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และทักษะในการทำงาน และจัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์กร ควรมีการเก็บข้อมูลประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันตามความ

6) หมวด 6 การปฏิบัติการ

6.1) ควรตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ โดยเน้นการลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และสร้างระบบสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น การสแกนคิวอาร์โค้ด ระบบรายงานอัตโนมัติ และการบันทึกข้อมูลออนไลน์ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการงานภายในโรงเรียน

6.2) ควรออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามความต้องการของผู้รับบริการและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโลกในยุคปัจจุบันและในอนาคต

6.3) ควรออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน

6.4) ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินหรือด้านอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรมาใช้ในการสร้างนวัตกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจในความต้องการจำเป็น การเชิญชวนร่วมบริจาค จากวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่ทันสมัยตรงตามวัตถุประสงค์

7) ข้อเสนอแนะสำหรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ควรให้ความรู้ความเข้าใจ และเป็นพี่ปรึกษา คอยติดตาม ให้การสนับสนุนในการทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ให้มีความชัดเจนและกระชับ ลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการบริหาร และสร้างระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแผนงานในรอบถัดไป และควรมีการให้ความรู้หรือจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญมาถ่ายทอดความรู้ และแนะแนวทางการเขียนรายงานให้กับบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความสนใจแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สามารถเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

1) ระดับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแนวทางมาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพในหลายมิติ ทั้งด้านกลยุทธ์ การบริหารจัดการบุคลากร การจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานสากล ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ชาดัดคาน (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมธี ทองคำ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวรรณิ รัตนเลิศ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ

สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว พบว่า โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

2) ระดับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรียังประสบปัญหาอยู่ อาจเนื่องมาจากทุกหมวดมีผลเชื่อมโยงถึงกัน หากหมวดการนำองค์กร ซึ่งเป็นหมวดที่มีความสำคัญมากในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งถ้าหมวดแรกซึ่งเป็นเสมือนเข็มในการชี้ทิศทางขององค์กรเกิดปัญหาก็จะส่งผลต่อการดำเนินการของหมวดอื่นๆ ไปด้วย เช่นเดียวกับอุดม ชูสิวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลที่ได้ระบุว่าคุณอำนาจการโรงเรียนในฐานะผู้นำสูงสุดขององค์กรจะต้องให้ความสำคัญต่อการนำองค์กร โดยจะต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความท้าทายในภาพรวม เช่น สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ งบประมาณ ความรู้ ความสามารถของครู บุคลากร ดังนั้น เมื่อผู้บริหารมีคุณภาพเพียงระดับมาก อาจจะกระทบต่อหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดไปด้วย เพราะการบริหารจัดการสู่ความเป็นมาตรฐานสากลนั้นเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย หลายหน่วยงาน และหลายระดับ สอดคล้องกับวรรณิ รัตนเลิศ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ได้กล่าวว่า การที่หมวด 1 การนำองค์กร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่ 3 ก็อาจจะเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลฯ มีคุณภาพเพียงระดับมากดังกล่าว แทนที่จะมีคุณภาพในระดับมากที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจอย่างเหมาะสม ถูกที่ ถูกเวลา ถูกโอกาส ถูกสถานการณ์ ถูกบริบท ถูกระบบแวดล้อมและถูกต้องสอดคล้องกับสังคมโลกาภิวัตน์ด้วย รวมถึงต้องเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา การหาสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ครบสมบูรณ์และทันสมัย ครูผู้สอนมีความเป็นมืออาชีพและมีจำนวนเพียงพอ หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นความเป็นสากลด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาพร ลีภัยรัตน์ (2560) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการดำเนินการด้านการ

บริหารคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนที่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ยากหากปราศจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ดังนั้นผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารคุณภาพของโรงเรียน เป็นผู้นำทางความคิด มีวิสัยทัศน์ที่มีความเป็นสากล สื่อสารให้บุคลากรในโรงเรียนให้ความสนใจในเรื่องการบริหารคุณภาพได้ เป็นแบบอย่างที่ดีทางการปฏิบัติตน ทั้งทางด้านการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนสามารถบริหารจัดการให้เกิดการบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3) ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมมีสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหา เมื่อพิจารณาในรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ มีสภาพปัจจุบันสูงกว่าสภาพปัญหามากที่สุด และหมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีสภาพปัญหาสูงกว่าสภาพปัจจุบันมากที่สุด

3.1) หมวด 2 กลยุทธ์ มีระดับสภาพปัจจุบันสูงกว่าระดับปัญหามากที่สุดในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปได้ว่า โรงเรียนกำหนดขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบทของโรงเรียนตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม โรงเรียนกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานที่ชัดเจน มอบหมายงานได้ตรงตามความสามารถของบุคลากร มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจนในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ด้านความต้องการของผู้รับบริการ และได้ดำเนินการตามกรอบเวลาที่กำหนด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติไปยังบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และโรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพียงพอ พร้อมใช้ในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ และมีความมั่นคงทางด้านการเงิน สอดคล้องกับกัปพริม เชิงดอย (2567) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ของการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดความชัดเจนของสิ่งที่จะทำอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์บริบทและศักยภาพของโรงเรียน เพื่อกำหนดจุดเน้นหรือแนวทางสู่ความมาตรฐานสากลของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อดิสร ชาติดัดคน (2565) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช หมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นตัวแปรสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสู่

โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมี และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการจัดทำกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาโรงเรียน และมีการวางแผนในการกำหนดความท้าทายและความเป็นไปได้ กำหนดกรอบเวลาของการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวได้

3.2) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีระดับปัญหาสูงกว่าระดับสภาพปัจจุบันมากที่สุดในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปได้ว่า โรงเรียนประสบปัญหาในเรื่องวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ แพลตฟอร์มต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานและติดตาม การปฏิบัติงาน การนำผลการดำเนินการมาใช้ในการปรับปรุง เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการ ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจริง การประเมินและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการและความท้าทายต่อสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนเป็นอยู่ การทบทวนผลการ ดำเนินการไปใช้จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีวิธีการถ่ายทอดลำดับ ความสำคัญไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นโอกาสในการสร้างนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่ เป็นเลิศทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสายรุ่ง มีหลาย (2560) เรื่อง สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อทำการพิจารณารายหมวด พบว่า หมวดที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ และหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และมีสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคมาจากการดำเนินงานตาม โครงการสรุปได้ไม่ครบ ไม่นำผลการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้มาใช้พัฒนาองค์กร และระบบ ICT ภายในโรงเรียนไม่

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีจำแนกตามสถานะโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

1) ผลเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามสถานะโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายหมวด พบว่า หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 5 บุคลากร และหมวด 6 การปฏิบัติการแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน OBECQA สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ผ่านการ ประเมิน OBECQA สอดคล้องกับวรรณิ รัตน์เลิศ (2563) พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีทั้งโรงเรียนผ่านการประเมิน

OBECQA แล้วกับโรงเรียนที่ยังไม่ผ่านการประเมิน OBECQA พบว่า ระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับเสวนีย์ นวนน้อย (2560) การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ที่พบว่า ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เนื่องจากครูผู้สอนยังขาดความรู้และความชัดเจนในกระบวนการด้านการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นผลมาจากการส่งเสริมของโรงเรียนไม่เป็นรูปธรรม และไม่ต่อเนื่องในด้านนโยบายการปฏิบัติ ครูส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล และขาดการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการขาดอุปกรณ์ที่เพียงพอ สื่อและเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย ขาดการจัดอบรมครูและบุคลากรให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อมาพัฒนางานในด้านหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ไม่ได้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ ขาดการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล หากมีการสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญในทักษะความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เกิดเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในด้านนโยบายการปฏิบัติ มีการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ที่เพียงพอ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เพียงพอ กับการใช้งาน ส่งเสริมการจัดอบรมครูและบุคลากรให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อมาพัฒนางานในด้านหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล จะทำให้เกิดการพัฒนาการดำเนินโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ดียิ่งขึ้น

2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า ทุกหมวดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหมวด 1 การนำองค์กร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอณิส ขาดัดคาน (2565) ที่ได้เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงการศึกษาของสายรุ่ง มีหลาย (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 5 การมุ่งเน้น

บุคลากร หมวด 6 การจัดการกระบวนการ และหมวด 7 ผลลัพธ์ ขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนหมวด 1 การนำองค์กร และหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

- โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดความพร้อมในหลายๆด้าน สอดคล้องกับกัญจนชญาณ์ พลอยแสงฉาย (2560) ที่ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กนั้นขาดแคลนในหลายด้าน เช่น ด้านบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ สิ่งส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต่าง ๆ โรงเรียนจึงควรมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันต่างๆ และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โรงเรียนมีเครือข่ายที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันร่วมพัฒนา ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ และโรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับวารุณี ลัภนโชคดี (2560) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนากิจการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ. พบว่า โรงเรียนที่มีที่ตั้งและขนาดแตกต่างกันจะมีปัจจัยนำเข้าทั้งในส่วนของคุณภาพผู้บริหาร คุณภาพครู คุณภาพนักเรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ที่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่ตั้งในเมืองจะมีความพร้อมของปัจจัยนำเข้ามากกว่าส่งผลให้มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่ตั้งนอกเมืองที่มีความพร้อมน้อยกว่า ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียน เป็นผลผลิตสุดท้ายในที่สุด

- โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรีมีการดำเนินงานในบางหมวดอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะหมวดที่ 1 การนำองค์กร ซึ่งเป็นหมวดที่มีความสำคัญในการนำพาองค์กรมีผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้ผลการดำเนินงานในภาพรวมไม่ได้อยู่ในระดับดีมากที่สุด เนื่องจากทุกหมวด มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน หากหมวดอื่นๆ ประสบปัญหาในการดำเนินงานก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานในหมวดอื่นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระพงศธร ปรมาญการ (2561) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 1 มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เพราะครูผู้สอนไม่มีการจัดการสอนเสริมให้กับนักเรียนทุกคนและซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพรายบุคคล ไม่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรม มาใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนยังยึดติดกระบวนการเรียนการสอนแบบสมัยเก่า และขาดความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและไม่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไม่ยึดหลักการประเมินผลการเรียนรู้

- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการวิจัย เมธี ทองคำ (2558) ที่พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกัน โดยเฉพาะขนาดใหญ่พิเศษ มีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบคุณภาพได้ดีกว่า เพราะมีปัจจัยที่เอื้ออำนวย เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ บุคลากร และมีสถานที่ตั้งอยู่ในตัวเมือง มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่นเดียวกับสมชาย พุทธโกสัย (2558) ที่ได้ศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการพบว่า กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการกระบวนการ และ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของการบริหารส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน ซึ่งหากพิจารณาจากปัจจัยการบริหารแล้ว โรงเรียนขนาดใหญ่ย่อมมีปริมาณของทรัพยากรมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จึงน่าจะทำให้คุณภาพของงานสูงกว่าตามไปด้วยและยังสอดคล้องกับวิจัยของสุพิศ ฤทธิ์แก้ว (2558) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการจัดการความรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคใต้ตอนบนของประเทศ ไทยพบว่า ปัจจัยทางด้านขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคใต้ตอนบน อาจจะเป็นเนื่องจาก การแบ่งขนาดของโรงเรียนเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ โดยแปรผันตามจำนวนนักเรียนนั้น จะส่งผลต่อการได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการพัฒนาโรงเรียนโดยภาพรวม หากเป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่มากก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย การนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน บุคลากร และนักเรียนก็เป็นไปในทิศทางที่จำกัด ส่งผลต่อระดับความสามารถและการจัดการความรู้ของบุคลากรในโรงเรียนโดยตรง ผนวกกับขนาดของโรงเรียนนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของปัจจัยทางด้านโครงสร้างองค์การ (Structure) ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างการดำเนินงานและการสั่งการขององค์การ จะเห็นได้ว่าความพร้อมของโรงเรียนแต่ละขนาดจะมีไม่เท่ากัน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวนนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้มีงบประมาณ และโอกาสต่างๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

5.1.3 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า

1) หมวด 1 การนำองค์กร ควรเน้นการสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเลือกวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้รางวัล การยกย่อง ชมเชย ให้ความสำคัญกับบุคลากรอย่างเท่าเทียม มีคุณธรรม นำผลการประเมินการดำเนินงานมาเป็นตัวกำหนดการตอบแทน กระตุ้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการสื่อสารมีความสำคัญมากในการนำองค์กร ซึ่งการสื่อสารที่ดีจะช่วยสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนิติยา เทพอรุณรัตน์ (2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารสามารถสร้างความเข้าใจ ถ่ายทอดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนให้แก่ครูบุคลากรและทีมงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาจากที่ประชุม การพูดคุยหรือจากแบบสอบถาม และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่ชัดเจน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียน และสอดคล้องกับกัญจน์ชญาน์ พลอยแสงฉาย (2560) ที่พบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีผลงานเป็นที่ปรากฏเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน และโรงเรียนมีการสรรหา ว่าจ้าง บรรจุและรักษาบุคลากรให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในโรงเรียนมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับ Leithwood et al. (2020) ที่พบว่า “การนำองค์กรที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา” ต้องประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ การกำหนดทิศทางร่วมกัน, การพัฒนาศักยภาพครู, การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งความร่วมมือ และการจัดระบบให้สนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยการสื่อสารที่มีเป้าหมายชัดเจนและครอบคลุม

2) หมวด 2 กลยุทธ์ ควรมีการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศมาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และสมรรถนะหลักของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนควรตั้งอยู่บนข้อมูลที่รอบด้าน ใช้เครื่องมือวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีการทบทวนและปรับปรุงต่อเนื่องตามวงจร PDCA และเชื่อมโยงสมรรถนะหลักของโรงเรียนกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพันธกิจและทิศทางการพัฒนาการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับพริ้ม เจริญดอย (2566) ที่ได้ให้แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า ผู้บริหารควรสร้างโอกาสทางการศึกษาที่ครอบคลุมผู้เรียนทุกคนเป็นที่สำคัญ มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน พัฒนาคณะกรรมการวัดและ

ประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ปัจจุบัน จัดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความต้องการในการช่วยเหลือช่วยให้สาธารณชนเข้าใจและมีส่วนร่วมในการสนับสนุน และการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมทั้ง มีการวิเคราะห์ SWOT ช่วยในการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของรีน หมื่นโกตะ (2557) ที่ได้ศึกษากระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลพบว่า การบริหารการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ ภาวะผู้นำในระดับสูงเพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลทุกข้ออยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและความสามารถในการปรับการเรียน เปลี่ยนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้โรงเรียนมาตรฐานสากลยังมีความสามารถพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและได้มาตรฐาน สามารถออกแบบระบบการสอนที่เหมาะสมในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ ให้สามารถวิจัยการสอนเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ทั้งการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมสามารถใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านภาษาเพื่อการเรียนการสอนซึ่งโรงเรียนต้องมีการกำหนดหลักสูตร โปรแกรมวิชา และวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เป็นสากล ดังนั้นโรงเรียนมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้บริหารจึงต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล เช่นเดียวกับ Davies (2021) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงไม่ได้เป็นเพียงการจัดทำแผนที่คงที่หรือตายตัวเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคม และนโยบายการศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินเหล่านั้นมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้การวางแผนมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนอย่างแท้จริง

3) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้วยวิธีการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียนมีความสะอาด ระบบเทคโนโลยีมีความทันสมัย เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ

ชุมชน การบริการที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของรับบริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเข้าสู่โลกอาชีพหรือการศึกษาต่อด้วยกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนที่มีความยืดหยุ่นและทันสมัยและควรมีการประเมินความไม่พึงพอใจ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน ดังนั้นหากโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการภาพลักษณ์ได้อย่างรอบด้าน ทั้งทางกายภาพ คุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน จะเป็นโรงเรียนที่มีความได้เปรียบในการแข่งขัน และสามารถสร้างความภาคภูมิใจร่วมกันของบุคลากรและนักเรียนได้ในระยะยาว สอดคล้องกับกันตวุฒิ การติ (2565) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนรู้ เปรียบเสมือนหัวใจหลักของวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานศึกษา เช่นเดียวกับประทีป ศรีเพชรเจริญ (2558) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางทางที่ถูกต้องและสื่อถึงคุณค่าของคุณธรรมให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาโดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจน สร้างกรอบแห่งการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นเลิศโดยการระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างนวัตกรรมและเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆโดยการกำหนดเป้าหมายแห่งความสำเร็จและมีการเสริมแรงเมื่อประสบความสำเร็จ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยมีพัฒนาบรรยากาศทางวิชาการอยู่เสมอ ส่งเสริมสนับสนุน และจูงใจให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานและการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ

4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ควรกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจนในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน การทบทวนผลการดำเนินการและความก้าวหน้าของโรงเรียนนำมาวิเคราะห์เทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ หากจุดเด่นหรือจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนวางแผนเพื่อพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนที่บริหารจัดการภาพลักษณ์ได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านกายภาพ คุณภาพการศึกษา และความร่วมมือกับชุมชน จะสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขันและความภาคภูมิใจร่วมกันในระยะยาว รวมถึงการจัดการช่องทางสื่อสารอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และอัปเดตสม่ำเสมอ จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของผู้ปกครองและชุมชน ด้านหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น ทันสมัย สอดคล้องกับ

ต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน และประเมินความพึงพอใจอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับ เมธี ทองคำ (2558) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรนำผลการดำเนินงานจากแผน โครงการ งบประมาณ ความพึงพอใจ ข้อร้องเรียนของผู้รับบริการมาวิเคราะห์จัดทำสารสนเทศ และนำผลการวิเคราะห์บทวนเพื่อหาจุดบกพร่องมาสร้างนวัตกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของปัจจัยที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ พร้อมทั้งแบ่งปันถ่ายทอดความรู้เทคนิคการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศให้บุคลากรอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับยุพิน บุญประเสริฐ (2562) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของครูควรดำเนินการร่วมกันในโรงเรียน มีการประชุมกำหนดเป้าหมาย และวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดภาระงานที่เหมาะสมกับผู้เรียน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีความหมายสูงสุดต่อผู้เรียน ส่วนการวัดและประเมินผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรปรับเปลี่ยนการวัดและในระดับโรงเรียนและชั้นเรียน โดยการประเมินผลการเรียนในระดับโรงเรียนควรเป็นการประเมินเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และวิเคราะห์ผู้เรียน ซึ่งเป็นการประเมินผลระหว่างทางตลอดการเรียนรู้ ส่วนการประเมินในระดับชั้นเรียน ควรเน้นการทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและทักษะแทนการเน้นเนื้อหา มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตั้งแต่แฟ้มสะสมงาน โครงการการสอบวัดความรู้ การแก้ไขปัญหาชีวิตจริง ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การวัดและประเมินผลในโรงเรียนมาตรฐานสากลเกิดประสิทธิผลคือ จะต้องพัฒนาองค์ความรู้และทักษะของครูด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและและเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้สะดวก และสอดคล้องกับ Schildkamp et al. (2019) ที่พบว่า การพัฒนาทักษะการใช้ข้อมูลควบคู่กับระบบการจัดการความรู้ที่ดี จะนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและสร้างวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

5) หมวด 5 บุคลากร ควรพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีทักษะความรู้ตามสมรรถนะหลักของโรงเรียน และสร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่เน้นให้บุคลากรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และทักษะในการทำงาน และควรมีการเก็บข้อมูลประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุง สร้างความผูกพัน และตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้ อาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานด้านบุคลากรของ

โรงเรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ ผ่านการสร้างชุมชนวิชาชีพ การอบรมที่หลากหลาย และการสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส เอื้อต่อการมีส่วนร่วม และการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานบุคลากรให้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวทางของ Yusuf (2023) ซึ่งศึกษาการประยุกต์ใช้กรอบเกณฑ์ Malcolm Baldrige Education Criteria for Performance Excellence ในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในอินโดนีเซีย สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของ ผู้นำระดับสูง ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างยั่งยืน ผ่านการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน การสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะระบบการพัฒนาครูและการประเมินผล การปฏิบัติงาน ซึ่งมีความเป็นระบบและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ครูมีความเข้าใจทิศทางขององค์กร และสามารถพัฒนาได้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

6) หมวด 6 การปฏิบัติการ ควรออกแบบกระบวนการทำงาน และจัดทำแผนผังกระบวนการทำงานที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เข้ามาช่วยในการบริหารงาน เพื่อลดเวลา ลดขั้นตอน และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ออกแบบหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินหรือด้านอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรมาใช้ในการสร้างนวัตกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน หากผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อน และสนับสนุนการตัดสินใจผ่านระบบดิจิทัลควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานในอนาคต ทั้งยังเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือเสริม นอกจากนี้การบริหารจัดการทรัพยากรควรโปร่งใส มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลฤดี เพ็งสง่า และมัทนา

วังถนอมศักดิ์ (2566) ซึ่งระบุว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้บริหารให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเชิงระบบ ตั้งแต่ด้านงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารทั่วไปอย่างสอดคล้องและเป็นองค์รวม โดยเฉพาะการใช้ฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผนและตัดสินใจ อีกทั้งยังเน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบดิจิทัล การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลให้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน และสอดคล้องกับ Geivett (2010) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง A study of the roles and responsibilities of superintendent/principals in small, rural school districts in Northern California ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ขนาดเล็กและชนบท ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการจัดการและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงบประมาณภายใต้ข้อจำกัดที่มี และสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทางการศึกษา ทั้งนี้ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและทรัพยากรถือเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

7) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เสนอว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ควรให้ความรู้ความเข้าใจ และเป็นที่ปรึกษา คอยติดตาม ให้การสนับสนุนในการทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการบริหาร และสร้างระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแผนงานในรอบถัดไป และควรมีการให้ความรู้หรือจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญมาถ่ายทอดความรู้ และแนะแนวทางการเขียนรายงานให้กับบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากล เช่นเดียวกับธนพล อาจจุฬา (2565) ที่กล่าวว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณโครงการในการพัฒนาปัจจัยกระบวนการจัดการเรียนการสอน ความเป็นครูมืออาชีพ และการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ส่งผลต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พลัสซิโก (Plexico) อ่างในกัญจนชญาณ์ พลอยแสงฉาย (2560) ว่าจากที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของรัฐโคโรไลนา พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นการวางระบบที่ค่อนข้างยากและซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลาย

ประการภายใต้เงื่อนไขและคุณลักษณะพิเศษที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารแนบแนวทางที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุดหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยแนะนำแผนการดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพทั้งระบบ และทุกหมวดมีความสำคัญและสัมพันธ์กัน โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การนำองค์กร ซึ่งผู้บริหารมีบทบาทหน้าหลักสำคัญในใช้กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมาย ซึ่งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ มีหลักเกณฑ์ในการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล และมีศักยภาพเป็นพลโลกโดยการส่งเสริมบุคลากรให้มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองไปจนถึงการสร้างองค์กรที่มีวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานที่ดี มีระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่สามารถตอบสนองการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล รวมทั้งมีการออกแบบการปฏิบัติการและวางแผนการบริหารคุณภาพ การศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพสามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เป็นไปตามศักยภาพ บรรลุเป้าหมาย และเกิดการพัฒนาวงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุภาวดี คำนาดี (2564) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ทั้ง 6 หมวดนี้ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในเชิงระบบ เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการที่มุ่งเน้นการสร้างผลงานที่เป็นเลิศโดยการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบจากงานวิจัยมาอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป โดยข้อเสนอแนะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ควรศึกษารูปแบบและปัจจัยความสำเร็จของการประสานงานและการสื่อสารระหว่างบุคลากรในโรงเรียน หน่วยงานภายนอก ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ อีกทั้งควรศึกษาความสามารถในการพัฒนา

ตนเองของผู้บริหาร และการบริหารจัดการทรัพยากรหลัก ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และระบบการจัดการ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษา

2) การส่งเสริมการสร้างร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และศิษย์เก่า ในการร่วมสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ หรือองค์ความรู้ เพื่อใช้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกในฐานะ พี่เลี้ยง (Coaching) เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนโรงเรียนมาตรฐานสากลในทุกมิติ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีทรัพยากรจำกัดหรือยังขาดความมั่นใจ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนต่างขนาด

4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรพัฒนาและขับเคลื่อนระบบ Big Data ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียนกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ในโรงเรียน หรือการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางพัฒนากระบวนการสร้างและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากลมาตรฐานสากล

3) ควรมีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทย

บรรณานุกรม

- กัญจน์ชญาณ์ พลอยแสงฉาย. (2560). รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 14(27), 99-107.
- กันตวุฒิ การดี. (2565). *แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*
- กาญจนา พรัดขำ. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*
- กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยกรีก.*
- จิตติมา อัคริตติพงศ์. (2561). *แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20 (1), 1478.
- ทิววรรณ เกริ่นกระโทก. (2557). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยราชภัฏระยอง.*
- เทพรัตน์ ศรีคราม. (2562). *ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- ธนพล อาจจุฬา. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. วารสารศึกษาศาสตร์*, 9 (1), 59-70
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ปภิตตา ปานเกษม. (2565). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- ประทีป ศรีเพชรเจริญ. (2558). การศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10 (3), 83-91.
- พรรณนิภา ปินตาดีบ. (2560). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอวังน้ำเย็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรณวดี ปามุทา. (2559). ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยสยาม
- พระพงศธร ปราณูการ. (2561). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. *วารสาร มจร ล้วนนาวิชาการ*, 4(2), 162-172.
- พิสมัย เคนโพธิ์. (2560). การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ชัยภูมิ. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- พริ้ม เจริญดอย. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยม่อนแจ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9 (1), 1115-1116.
- ภัททิยา อรรคดี. (2561). *การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยระบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), ชัยภูมิ. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- มลฤดี เพ็งสง่า และ มัทนา วังถนอมศักดิ์. (2566). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล: School administration in digital era. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 24(2), 162-175
- เมธี ทองคำ. (2558). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ยุพิน บุญประเสริฐ. (2562). แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 3(1), 25-32.
- รีน หมื่นโกตะ. (2557). กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. (ดุชนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุชนิพนธ์). ปทุมธานี. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- วจิพร แก้วหล้า จินตนา จันทรเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8 (1), 1099 - 1107.
- วรรณ รัตนเลิศ. (2563). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16
- วารุณี ถิ่นโชคดี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
- วาสนา ไกรสอน. (2562). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารความต้องการของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อยุธยา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- วิจิตรา สอนทะ. (2563). *การบริหารคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2566). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 9. <https://images-seed.com/ws/Storage/PDF/552284/001/5522840010889PDF.pdf>
- วีรวรรณ มีมัน. (2557). *ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2566). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA). กรุงเทพมหานคร. มูลนิธิสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สมาพร ลีภัยรัตน์. (2560). รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). นครสวรรค์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมชาย พุทธิโกสัย. (2558). คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 18 (2), 84-98

บรรณานุกรม(ต่อ)

- สัมมา รณิธย์. (2560). หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สายรุ่ง มีหลาย. (2560). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). พะเยา. มหาวิทยาลัยพะเยา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน มาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน มาตรฐานสากล ปรับปรุง พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565 – 2568. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานการศึกษาชาติ 2562. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริกานต์ เอื้อธารกุล. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(2), 544-557.
- สุจินดา เอี่ยมศิริ. (2558). สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุทินี เนรเกิด ปาริชา มารีเคนและรัชฎาพร งอยภูธร. (2567). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์. วารสารครุศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏมหาสารคาม, 21(3), 141-152.
- สุพิศ ฤทธิ์แก้ว. (2558). “ความสามารถในการจัดการความรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต ภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย”. *WMS Journal of Management Walailak University*, 4(3) :64 – 82
- สุภาวดี คำนาดี. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าสู่คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์โรงเรียน มาตรฐานสากล. *วารสาร Lawarath Social E-Journal*, 3 (3), 123-133.
- เสรี ภัคดี. (2564). กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา. มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา.
- เสาวนีย์ นวนน้อย. (2560). การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต). กรุงเทพ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บรรณานุกรม(ต่อ)

- อนัส ชาติัดคาน. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 7(2), 223-237.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อธิป หัตถกิจ. (2558). การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม ชูสิวรรณ. (2559). รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา สู่ความเป็นเลิศระดับสากล. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุขภูบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เอกราช ล้อแก้ว. (2564). “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนไชยราชช่วงแรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารนวัตกรรมการ*
- Anastasiadou, S., Taraza, E., & Masouras, A. (2023). Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) quality tool in education: A systematic literature review. *Proceedings of the 18th European Conference on Innovation and Entrepreneurship (ECIE 2023)*, 18(1), 29–38.
- Baldrige Performance Excellence Program. (2019). 2019–2020 Baldrige Excellence Framework: Proven leadership and management practices for high performance. U.S. Department of Commerce, National Institute of Standards and Technology.
- Geivett, M. J. (2010). *A Study of the Roles and Responsibilities of Superintendent/Principals in Small, Rural School Districts in Northern California*. (Doctoral dissertation). California. University of La Verne.
- Heaphy, M. S. (1995). *The Malcolm Baldrige National Quality Award: A Yardstick for Quality Growth*. Addison-Wesley
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40(1), 5–22.
- National Institute of Standards and Technology. (2023). *Baldrige Excellence Framework (Education)*

บรรณานุกรม(ต่อ)

- Schildkamp, K., Poortman, C. L., Ebbeler, J., & Pieters, J. M. (2019). How school leaders can build effective data teams: Five building blocks for a new wave of data-informed decision making. *Journal of Educational Change*, 20(3), 283–325.
- Torres, L. L. (2022). School Organizational Culture and Leadership: Theoretical Trends and New Analytical Proposals. *Education Sciences*, 12(4), 254. <https://doi.org/10.3390/educsci12040254>
- UNESCO. (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action.
- World Economic Forum. (2023). Global Competitiveness Report.
- Yusuf, F. A. (2023). *The implementation of Malcolm Baldrige Education Criteria for Performance Excellence in private primary school management (a case study qualitative)*. In M. N. Amin, S. E. Wibowo, & A. L. Utama (Eds.), *Proceedings of the 6th International Conference on Learning Innovation and Quality Education (ICLIQE 2022)*, 111–123.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีที่ผ่านและยังไม่ได้การประเมินในระดับ OBECQA 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ท่านเลือกตามความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะนำผลไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและช่วยให้การดำเนินงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวกมลพรรณ อินดู

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหาร
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

สยาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานะโรงเรียน

- ☐ 1) โรงเรียนผ่านการประเมิน OBECQA แล้ว ☐ 2) โรงเรียนยังไม่ผ่านการประเมิน OBECQA

2. โรงเรียน

☐ 1) เทศบาลนครกาญจนบุรี	☐ 11) บ่อพลอยรัชดาภิเษก	☐ 21) ประชามงคล
☐ 2) ท่าม่วงราษฎร์บำรุง	☐ 12) ท่ามะกาวิทยาคม	☐ 22) ห้วยกระเจาพิทยาคม
☐ 3) หนองขาวโกวิทพิทยาคม	☐ 13) พนมทวนชนูปถัมภ์	☐ 23) ไทรโยคณัฏฐาภิรักษ์
☐ 4) พังตรุราษฎร์รังสรรค์	☐ 14) หนองรีประชานิมิต	☐ 24) ศรีสวัสดิ์พิทยาคม
☐ 5) ด่านมะขามเตี้ยวิทยาคม	☐ 15) พระแท่นดงรังวิทยา	☐ 25) ทองผาภูมิวิทยา
☐ 6) วิสุทธารักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี	☐ 16) พนมทวนพิทยาคม	☐ 26) อุดมสิริศึกษา
☐ 7) กาญจนานุเคราะห์	☐ 17) นิวิฐราษฎร์อุปถัมภ์	☐ 27) ไทรโยคน้อยวิทยา
☐ 8) เทพมงคลรังษี	☐ 18) ท่ามะกาปัญญสิริวิทยา	☐ 28) ร่มเกล้า กาญจนบุรี
☐ 9) หนองตากยาตั้งวิริยะราษฎร์บำรุง	☐ 19) ท่าเรือพิทยาคม	
☐ 10) เลาชวีญราษฎร์บำรุง	☐ 20) เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี	

3. ขนาดโรงเรียน

- ☐ 1) เล็ก ☐ 2) กลาง ☐ 3) ใหญ่ ☐ 4) ใหญ่พิเศษ

4. ตำแหน่ง

- ☐ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ 3) ครูผู้สอน

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ☐ 1) น้อยกว่า 5 ปี ☐ 2) 5-10 ปี ☐ 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

[illegible]

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงาน ปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
41	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่นๆ เพื่อใช้ในการสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน										
42	โรงเรียนมีการออกแบบกระบวนการทำงาน เพื่อลดเวลา ลดขั้นตอน เพิ่มผลิตภาพ สามารถดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล										
43	โรงเรียนมีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยบนโลกไซเบอร์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความมั่นใจในการเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศ										
44	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อภัยพิบัติ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่หรือภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้การดำเนินการและการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้วจำนวน 5 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากแบบสอบถาม มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพความเหมาะสมแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. ในการสัมภาษณ์ท่านสามารถตอบคำถามได้อย่างอิสระ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเป็นความลับโดยไม่ได้เปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูล และการนำเสนอจะเป็นการนำเสนอภาพรวม ไม่มีผลต่อภาพลักษณ์ของท่านและหน่วยงานของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....จบเวลาสัมภาษณ์เวลา.....

ผู้วิจัย นางสาวกมลพรรณ อินดู นักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1) เพศ.....
- 1.2) อายุ.....
- 1.3) อายุราชการ.....
- 1.4) ระดับการศึกษา.....
- 1.5) ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร จำนวน.....ปี

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพความเหมาะสมและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

หมวด 1 การนำองค์กร

- 1.1) ท่านคิดว่าควรดำเนินการอย่างไรในการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 1.2) ท่านคิดว่า ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจหรือส่งเสริมอย่างไรให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3) ท่านคิดว่าการใช้ผลการประเมินการดำเนินงานของผู้อำนวยการและคณะกรรมการกำกับดูแล เพื่อกำหนด
ค่าตอบแทน สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการนำองค์กรได้หรือไม่ และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวด 2 กลยุทธ์

2.1) ท่านคิดว่า โรงเรียนท่านมีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนกลยุทธ์หรือไม่ และมีการ
ดำเนินการอย่างไรให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2) ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านมีการนำสมรรถนะหลักมากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1) ท่านมีแนวทางดำเนินการอย่างไรในการยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2) ท่านมีการส่งเสริม สร้างช่องทางการสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้กับผู้รับบริการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3) ท่านมีแนวทางในการกำหนดหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของผู้รับบริการทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อดึงดูดนักเรียนกลุ่มใหม่อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านหลักสูตรหรือมาตรฐานการศึกษามีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1) ท่านมีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ติดตามและพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2) ท่านมีการทบทวนผลการดำเนินการไปจัดลำดับความสำคัญเรื่องที่ต้องปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหาร และมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4) ท่านมีวิธีการอย่างไรในการทบทวนผลการดำเนินการและความก้าวหน้าของโรงเรียน เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวด 5 บุคลากร

5.1) ท่านมีแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ตามสมรรถนะหลักของโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.2) ท่านมีวิธีการอย่างไรในการเตรียมบุคลากรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างโรงเรียนและระบบงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.3) ท่านมีวิธีการการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงานได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.4) การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวด 6 การปฏิบัติการ

6.1) ท่านมีแนวทางอย่างไรในการออกแบบกระบวนการทำงาน เพื่อลดเวลา ลดขั้นตอน และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

6.2) ท่านมีแนวทางในการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการทำงานที่นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของโรงเรียน

6.3) ท่านมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ และมีการปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างไร เพื่อสร้างจุดแข็งของสมรรถนะหลักของโรงเรียน

6.4) ท่านมีแนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างโอกาสในการระดมทรัพยากรด้านการเงินหรือด้านอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรมาใช้ในการสร้างนวัตกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนอย่างไร

[illegible]

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านคิดว่าการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี ปัญหาที่พบในการดำเนินงานมีอะไรบ้าง และมีแนวทางในการแก้ปัญหา/ปรับปรุง/
พัฒนาอย่างไร

AMERICAN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.ชยพล เพชรพิมล ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. ดร.ดิฐรัตน์ ลีวรากล ผู้อำนวยการโรงเรียนท่ามะกาบุญสิริวิทยา
3. รศ.ดร.เดช บุญประจักษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยชินวัตร

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/ว ๑๒๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ.ดร.เดช บุญประจักษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยชินวัตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวกมลพรรณ อินดู นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรม
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” โดยมี ดร.ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัย ได้แก่แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาญจนบุรี เพื่อพิจารณาความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๕๕๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๔ โทรสาร ๐-๒๕๖๘-๖๘๔๒

E-Mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวกมลพรรณ อินดู โทร. ๐๘๒ - ๒๘๕ - ๖๐๐๙

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/ว ๑๒๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชยพล เพชรพิมพ์ ศึกษาพิเศษศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวกมลพรรณ อินดู นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรม
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” โดยมี ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัย ได้แก่แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาญจนบุรี เพื่อพิจารณาความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิดา รักษ์พลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๔๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๙ โทรสาร ๐-๒๔๖๘-๖๘๔๒

E-Mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวกมลพรรณ อินดู โทร. ๐๘๒ - ๒๘๕ - ๖๐๐๙

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/ว ๑๒๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ดิฐรัตน์ สิวรางกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนท่ามะกาปัญญศิริวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวกมลพรรณ อินดู นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรม
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” โดยมี ดร.สิทธิกุล กุลรัตน์รักษ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัย ได้แก่แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาญจนบุรี เพื่อพิจารณาความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๕๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๙ โทรสาร ๐-๒๔๖๘-๖๘๔๒

E-Mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวกมลพรรณ อินดู โทร. ๐๘๒ - ๒๘๕ - ๖๐๐๙

ภาคผนวก ค
ผลตรวจคุณภาพเครื่องมือ

Try Out แบบสอบถาม

Reliability**Scale: ALL VARIABLES****Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.917	88

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1.1	4.33	.547	30
a1.2	1.63	.765	30
a2.1	4.57	.626	30
a2.2	1.63	.765	30
a3.1	4.43	.568	30
a3.2	1.43	.626	30
a4.1	4.47	.571	30
a4.2	1.60	.621	30
a5.1	4.43	.568	30
a5.2	1.47	.681	30
a6.1	4.50	.572	30
a6.2	1.50	.572	30

Item Statistics

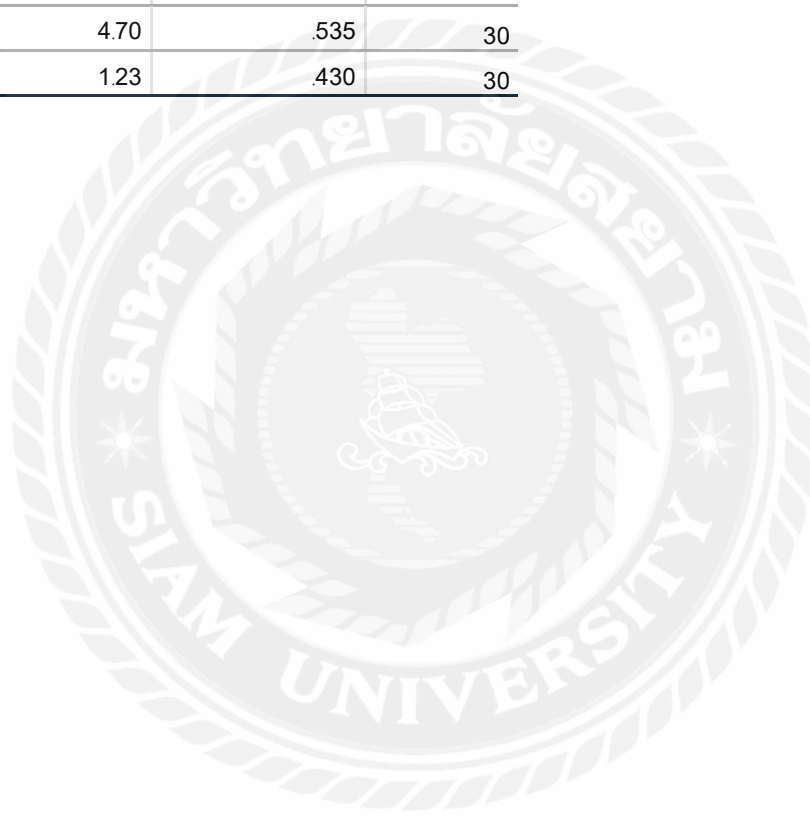
	Mean	Std. Deviation	N
a7.1	4.43	.626	30
a7.2	1.73	.828	30
a8.1	4.53	.507	30
a8.2	1.43	.679	30
a9.1	4.60	.563	30
a9.2	1.30	.535	30
b1.1	4.47	.507	30
b1.2	1.47	.571	30
b2.1	4.57	.504	30
b2.2	1.50	.682	30
b3.1	4.37	.718	30
b3.2	1.40	.563	30
b4.1	4.43	.504	30
b4.2	1.43	.504	30
b5.1	4.60	.498	30
b5.2	1.23	.430	30
b6.1	4.40	.621	30
b6.2	1.33	.547	30
b7.1	4.63	.490	30
b7.2	1.30	.466	30
b8.1	4.37	.765	30
b8.2	1.50	.630	30
b9.1	4.40	.563	30
b9.2	1.30	.466	30
b10.1	4.47	.571	30
b10.2	1.40	.498	30
c1.1	4.53	.571	30
c1.2	1.27	.450	30
c2.1	4.60	.498	30
c2.2	1.33	.547	30
c3.1	4.57	.568	30
c3.2	1.30	.535	30
c4.1	4.50	.572	30
c4.2	1.33	.479	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
c5.1	4.40	.724	30
c5.2	1.33	.661	30
d1.1	4.47	.571	30
d1.2	1.30	.466	30
d2.1	4.43	.568	30
d2.2	1.40	.498	30
d3.1	4.47	.507	30
d3.2	1.40	.498	30
d4.1	4.43	.568	30
d4.2	1.27	.450	30
d5.1	4.50	.509	30
d5.2	1.40	.498	30
d6.1	4.43	.568	30
d6.2	1.47	.507	30
e1.1	4.63	.490	30
e1.2	1.57	.568	30
e2.1	4.50	.572	30
e2.2	1.43	.626	30
e3.1	4.63	.556	30
e3.2	1.37	.490	30
e4.1	4.70	.535	30
e4.2	1.33	.547	30
e5.1	4.67	.547	30
e5.2	1.30	.651	30
e6.1	4.70	.535	30
e6.2	1.27	.521	30
e7.1	4.63	.556	30
e7.2	1.43	.568	30
f1.1	4.70	.535	30
f1.2	1.53	.571	30
f2.1	4.57	.679	30
f2.2	1.50	.509	30
f3.1	4.53	.571	30
f3.2	1.70	.466	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
f4.1	4.53	.571	30
f4.2	1.37	.615	30
f5.1	4.53	.571	30
f5.2	1.30	.466	30
f6.1	4.60	.675	30
f6.2	1.23	.430	30
f7.1	4.70	.535	30
f7.2	1.23	.430	30

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
7	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
20	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
22	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล นางสาวกมลพรรณ อินดู

วัน เดือน ปี เกิด 1 พฤษภาคม 2538

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ข้าราชการครู คศ.1

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2562 การศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

